

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Za oznalila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljanja telefon št. 85.

Obabillo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabillo na novo naročbo, stare gospode naročnikape, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD
velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto . . K 24— | Četr leta . . K 6—
Pol leta . . 12— | En mesec . . 2—
V upravljanju prejemam na mesec K 1·90.
Z pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . K 25— | Četr leta . . K 6·50
Pol leta . . 13— | En mesec . . 2·30
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko
in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom,
a hkrat se mora poslati tudi naročnina,
drugače se ne oziramo na dotično na-
ročilo.

Pri reklamacijah naj se naveže vedno
dan zadnjega plačila naročnine.
List se ustavlja 10. dan po poteku
naročnini brez ozira vsakemu, kdor je
ne vpošilje o pravem času.

Upravljanje Slovenskega Naroda.

Schwarz in Sokrivi.

Tržaški namestnik princa Hohenlohe se je nekoč izrazil, da sploh ne pojmi, kako je moget postati baron Schwarz deželní predsednik na Kranjskem, ko je bil vendar v Trstu v podrejeni službi tako neporavnal, da so mu že spisovali modro polo.

Cudna in deloma še temna so pota, po katerih je baron Schwarz utekel modri poli in postal deželní predsednik na Kranjskem. Že koj v prvih mesecih njegovega gospodovanja v deželi se je pokazalo, da ima mož premalo talenta za politično življenje in preveč protekeje za politično smrt. Vzlic vsem nerodnostim, ki jih je storil, je postal baron in se je zdaj nadejal, da postane ekselenca. To bi bil tudi dosegel, da ni prišlo vmes krvoprelitje 20. septembra in sedaj še imenovanje nemškega deželnega šolskega nadzornika.

Sedmo, da so šteti dnevi Schwarzovega gospodovanja na Kranjskem. Ce ima baron Schwarz kaj okusa, se bo ravnal po nasvetu, ki ga je Ibsen izrekel v igrokazu »Die Frau am Merre« in bo sposnal, da ima v svojem političnem življenju samo še eno samo nalogo »schön zu sterben«, že da se izogne eventual-

nemu nežnemu migljaju s podplatom.

Toda centralna vlada naj si nika ne domišlja, da je z odstranitvijo barona Schwarza že vse doseženo.

Gre se pač obema slovenskima strankama za odstranitev osebe, gre se pa še v večji meri za odstranitev sistema, ki ga je uveljavila politična firma »Schwarz in sokrivi«.

Splošno se misli, da Schwarz nič ne zna. A s tem se mu dela krvica. Naj je sicer tudi postopal, kadar bi bil pristojen v Beocijo, nekaj je vendar znal: voltižirati čez pravico in čez zakone, če mu je nemški »Volksrat« zkalicjal »hop«.

Schwarz in njegovi sokrivi so obnovili pri nas politični sistem, če gar neomajno vodilno načelo je sledeno zakonomost in do virtuousnosti povzdignjena zloraba uradne oblasti v korist nemščev in v oškodovanje slovenstva.

Baron Schwarz in sokrivi so ta sistem prakticirali s skrajno brezobzirnostjo. Drugod nastane senzacija, ki se zgodi kaka nezakonitost, pri nas pa je nastala pod vlasti Schwarza in sokrivatev, če se je slučajno primirila kaka zakonitost.

S Schwarzovo osebo mora pasti tudi ta sistem in zato ni dovolj, da gre samo Schwarz, marveč iti morajo tudi njegovi sokrivi, namreč tisti, ki so tega popolnoma neinformiranega in neorientiranega moža držali za roko in mu bili svetovalci in vodniki, in tudi centralna vlada se mora prisiliti, da zavzame napram Slovencem bistveno drugačno stališče kot doslej.

Da so Schwarz in sokrivi imeli pogum, pozabiti na svoje dolžnosti napram slovenskemu narodu v tej kronovini, temu se naposlед ne čudimo, saj so vsi Nemci in saj tudi nemška kri ni voda. Toda kje so doobili dovoljenje tako postopati in delati take vnebovprijoče krivice slovenskemu narodu? Od dunajske vlade!

Vemo, da nam je dunajska vladna nenaklonjena. A tudi centralna vlada bi se ne upala tako krivčno z nami postopati in očitno prezirati slovenski narod in njegove legitime zastopnike, če bi s tem ne bili zadovoljni še višji faktorji. Vsakdo ve, kako centralni vlasti trda prede v parlamentu, vsakdo lahko na prstih sešteje, kako krvavo potrebuje slovenske glasove. A kaj vidimo? Klerikalec sicer vedno bobnajo, koliko vpliva in veljave imajo na Dunaju, v resnicu pa se vlasta zanje čisto nič ne zmeni. Ko je Bienerth snoval svoje ministrstvo, ni voditelju kleri-

kalnih poslancev, ki imajo vendar med slovenskimi poslanci veliko večino, niti ene besede privoščil, dasi je ravno tedaj o drugih stvarev ž njim konferiral, in o imenovanju Belarja se vlasti tudi ni zdelo vredno,

da bi bila slovenski delegaciji le od daleč kaj namignila. Ker to nadzorno mesto ni sistemizirano, je vlasta storila z imenovanjem Belarja eklatantno ustavolomstvo. Že to edino ne učinkovito in brezprimerno dejanje priča, kako brezplivna je slovenska delegacija, naj potem klerikalec za svojo reklamo bobnajo kolikor hočejo.

Ne dvomimo, da je tega deloma kriva ponižnost slovenske delegacije, ki si ne zna pridobiti respektta, a kar zgoraj rečeno, so tega krivi še višji vplivi.

Brezpravnost celo toplih apelov od strani toli vplivnih mož kakor je grof Thun — vse to obuja v nas občutek, da izvira to kruto in dosledno zatiranje Slovencev v vseh kronovinah iz onih višav, od koder je sedaj na primer izšlo povelje, da se mora Italijanom dati pravna fakulteta in od koder je izšla prepoved, da vlasta ne sme Slovencem ničesar gotovega obljuditi glede slovenskega vsečilišča.

Imamo pač vlasto, ki je za vse odredbe odgovorna, imamo konstitucijo in ljudski parlament — in v resnicu je vladanje že danes vsaj na prani Slovenec tako absolutistično, kakor v Mettercievih časih in dvorna kamarila gospodari v državi, kakor hoče in počenja, kar se ji zlubi, toliko laglje in brezkrbeje, ker nosi ministrstvo odgovornost za njen početje. Ta dvorna kamarila nas zatira in preganja, ta dvorna kamarila nam neče dati vsečilišča, ta dvorna kamarila vpliva na ministrstvo zoper naše najvitalnejše potrebe in najpotrebitnejše pravice, in v te kroge segajo tudi korenine tistega sistema, ki ga pri nas prakticirajo Schwarz in sokrivi. Če upoštevamo eni strani to, na drugi strani pa pomislimo, da se mora minister zunanjih zadev Aehrenthal prav sedaj pred evropskimi velesilami sklicevati na jugoslovanske poslane in ž njimi opravčevati moralnost svoje politike, potem moramo pač reči, da si usoda ni mogla izmisli večje ironije.

Toda prav ta mednarodni men južnih Slovanov, ki se je prav sedaj, v trenotku največje nevarnosti, tako eklatantno izkazal, mora dati slovenskim poslancem v državnom in v deželnem zbornu pogum, da vlasti pokažejo zobe in da nastopijo

proti nji z vso brezobzirnostjo, dokler ne bo vlasta z dejani pokazala, da se zaveda, da nimajo samo Slovence dolžnosti napram državi, nego da ima tudi država dolžnosti napram Slovencem.

Torej: Ni dovolj, da pada Schwarz, pasti morajo tudi njegovi sokrivi, zlasti pa mora za vsako ceno pasti sedanj sistem.

Rako je v Srbiji?

I.

Božične praznike sem porabil v to, da napravim izlet v Belgrad, da se na licu mesta poučim o faktičnem položaju v Srbiji.

Ne prikrivam, da so se mi zdela poročila, ki so zlasti v zadnjem času prihajala iz Belgrada in slikala bojno smotrenem delu. V prvem trenotku, ko jih je zadela vest o aneksiji Bosne in Hercegovine kakor strela iz jasnega nebja, so Srbi demonstrirali in kričali, sedaj so svojo bolest in svoj gnev potisnili na dno srca, se da molče in delajo.

Toda po večdnevem bivanju v Belgradu in po informacijah, ki sem jih zajel iz povsem zanesljivih virov, moram priznati, da je razpoloženje v vseh slojih srbskega naroda faktično tako, da je vojna toliko kakor gotova, ako Bosna in Hercegovina ne dobita avtonomije pod tursko suvereniteto, oziroma pod nadzorstvom evropskih velesil ali ako se Srbija in Črni gori ne prizna za aneksijo Bosne primerna sprejemljiva kompenzacija.

Razpoloženje v narodu je dejansko tako, da bi Srbi raje danes nego jutri pričeli z vojevanjem, ako bi vlasta s težkim trudom ne brzdale narodove bojevitosti s tem, da zatrjuje vedno in vedno, da se bo mirnim potom — potom evropske konferenčne — dalo za Srbijo vse ono ali še več doseži, kakor s krvavim vojevanjem.

»Kaj pa, ako do konference sploh ne pride?« to vprašanje sem stavil uglednemu srbskemu politiku, s katerim sem se razgovarjal o mednarodnem političnem položaju s posebnim ozirom na Srbijo.

Na to vprašanje mi je doteden politik odgovoril spontano takole: »V tem slučaju je ni sile na svetu, ki bi mogla srbski narod zadržati, da bi v tistem momentu ne zgrabil za orožje, ko se pričakova, da se pričakovana evropska konferenčna ne skliče. Če bi vlasta ne računala s tem razpoloženjem in bi se morda skušala protiviti splošni narodni volji, je toliko kakor gotova, da bi se vsa srbska armada in ves nared kot en mož dgnila proti nji ter preko njene glave pričela z vojevanjem.«

Na to vprašanje mi je doteden politik odgovoril spontano takole: »V tem slučaju je ni sile na svetu, ki bi mogla srbski narod zadržati, da bi v tistem momentu ne zgrabil za orožje, ko se pričakova, da se pričakovana evropska konferenčna ne skliče. Če bi vlasta ne računala s tem razpoloženjem in bi se morda skušala protiviti splošni narodni volji, je toliko kakor gotova, da bi se vsa srbska armada in ves nared kot en mož dgnila proti nji ter preko njene glave pričela z vojevanjem.«

Na to vprašanje mi je doteden politik odgovoril spontano takole: »V tem slučaju je ni sile na svetu, ki bi mogla srbski narod zadržati, da bi v tistem momentu ne zgrabil za orožje, ko se pričakova, da se pričakovana evropska konferenčna ne skliče. Če bi vlasta ne računala s tem razpoloženjem in bi se morda skušala protiviti splošni narodni volji, je toliko kakor gotova, da bi se vsa srbska armada in ves nared kot en mož dgnila proti nji ter preko njene glave pričela z vojevanjem.«

Bledolična ali simpatična starka se prikaže na vrati.

— Prosim, madame, ali je tu kaj...?

— Da, da, izvolite.

Iz temnega predstobja me je peljala gospa mimo kuhinje do nizkih in ozkih vrat. Ko jih je odprla, se je je vsula biserna s vetloba na naju. Divno, prekrasno!

— Cena! jo vprašam.

— Toliko in toliko.

— Predrago; nekaj popustite,

kaj ne, gospa?

— Nai bo; torej toliko!

— Velja; zvečer pridem.

Ko se je stemnilo, sem vlekel s pomočjo najjetega fantka svojo robo v novo stanovanje.

In zopet sem se osabno namestil v svojih »odajah«, kakor pravijo Hrvatje. Zopet sedeval ob dolgih včerih in mislim bogaboječe misli, ko trepeče plamenček v svetilki. Pa kakka je ta svetilka! Moj Bog! Čisto gospaska in nacifrana. Nič več si ne upam ponoviti prisopodobe iz prejnjega stanovanja.

Tako tečejo mirno in nemoteno kratki zimski dnevi in velike zimske noči. Popolnoma se zadovoljen, samo ... A kaj?

Ko sem nekega jutra izlezel iz svojega hrloga, sem začul drobne koračke gori po stopnicah. Kdo bi neki

Prav isto mnenje so zastopali politiki različnih strank — vladnih in opozicijskih —, s katerimi sem imel priliko se razgovarjati.

Dasi je srbsko javnost cirkular na nota ruske vlade in govor ministra Izvoljskega v gosudarstveni dimi dokaj okrepli v prepričanju, da bodo srbske zahteve glede Bosne in Hercegovine uveljavljene mirnim potom, vendar to razpoloženja v narodu ni v toliko kalmiralo, da bi javnost in vlasta mirno in vdano v svojo usodo čakali bodočih dogodkov.

Prvotna razburjenost, ki se je javljala v hrupnih demonstracijah, se je umaknila trezemu preudarku, ki vidi spas ne v demonstracijskih obhodih in v kričanju, marveč v smotrenem delu. V prvem trenotku, ko jih je zadela vest o aneksiji Bosne in Hercegovine kakor strela iz jasnega nebja, so Srbi demonstrirali in kričali, sedaj so svojo bolest in svoj gnev potisnili na dno srca, se da molče in delajo.

In dejstvo je, da je sedaj vsa Srbija kakor eno vojno taborišče, zato na vojno ni pripravljena samo vsa armada, marveč celokupni narod gori od najstarejšega mož pa dolci do mladencov, ki je jedva dorasel v toliko, da more nositi puško in tornister.

Avtro-Ogrski se torej v slučaju vojne ne bo boriti samo proti srbski armadi, marveč proti celokupnemu srbskemu narodu, ki bo šel v boj z vsem fanatizmom ljudstva, ki je prepričano, da gre v tej borbi za »biti ali ne biti« srbske samostalnosti in srbskega plemena vobče.

Zato Srbije v eventualni vojni ni smeti podcenjevati.

So momenti v zgodovini človeštva, ko postanejo tudi mali narodi, ako se jih tira v obup, veliki in grozni.

Prihodnji priobčimo razgovore z raznimi veleuglednimi srbskimi državniki, kakor z ministrom zunanjih del dr. Milovanom Milovanovićem, z bivšim ministrskim predsednikom in vodjem staroradikalne stranke Nikolo Pašićem, s predsednikom srbske narodne skupščine Ljubo Jovanovićem in itd. ter z enim izmed glavnih voditeljev mladoturškega gibanja v Turčiji — z Džafer Tayar bejem, majorjem generalnega štaba iz Prištine v Macedoniji.

R. P.

Zasedanje goriškega deželnega zobra.

Dunaj, 1. januarja. Goriški deželni zbor, ki je bil vsled obstruk-

LISTEK.</

cijskih liberalcev in slovenskih klerikalev odgovoren, se sklice tekom prvega tedna meseca januarja na kratko zasedanje. Ako bi združeni slovenski klerikale in laški liberalci ne prenehali z obstrukcijo in bi se izkazalo za nemogoče, da bi se deželni zbor mogel konstituirati, bo vlada takoj razpustila deželni zbor in razpisala nove volitve. Predno pa se vlada odloči na ta korak, bo skušala posredovati med obema nasprotujecima si taboroma, da se sporazumeva za pošten kompromis. Po poročilih iz Trsta in Gorice ni mnogo upanja da bi se dosegel kompromis. Zato računajo pri vladi z vso resnostjo z novimi volitvami. Nove volitve se razpišejo koncem meseca februarja ali začetkom marca.

Italijansko vseučilišče v Trstu?

Dunaj, 1. januarja. Italijanski poslanci dementirajo vest, da bi vlada nameravala italijansko pravno fakulteto ustanoviti v Tridentu in da bi bila že pričela s pogajanjem glede nakupa pripravnega poslopja v Tridentu v to svrhu. Italijanski poslanci zatrjujejo, da je zakonska predloga o ustanovitvi italijanskega vseučilišča že gotova in da je dobila že vladarjevo predsankcijo. Zakonski načrt se predloži državnemu zboru že meseca januarja. V italijanskih političnih krogih pričakujejo z vso gotovostjo, da se italijansko vseučilišče ustanovi v Trstu. Po informacijah v jugoslovanskih poslanskih krogih bi smatrali Jugoslaveni, ako bi vlada res nameravala sprožiti predlog, naj se italijanska pravna fakulteta ustanovi v Trstu, kot enas bell in bi nastopili proti tej nakanji z najskrajnejšimi sredstvi.

Radi vohunstva.

Dunaj, 1. januarja. Deželno sodišče je pričelo kazensko preiskavo o neki interesantni vohunski afieri, ki se je vršila na Dunaju in v Lvovu. Neki na Dunaju stanujoči fotograf je ovadil sodišču bivšega srbskega častnika Svetislava Mirdanovića, da je dal pri njem kopirati načrte raznih avstrijskih trdnjav. Sodišče je dalo zapreti Mirdanovića, kakor tudi nekega Maksimilijana Jonasa, ki je bil radi vohunstva zaprt že sedem let. V Lvovu so istočasno zaprli potnika Bronislava Dyrca, ki je bil leta 1904. radi poskušenega vohunstva obtožen in obsojen. Pri vseh aretiranih so našli zelo obteževalne spise.

Politična stavka na Ogrskem.

Bdimpešta, 1. jan. Napovedana stavka se je pričela včeraj zjutraj, vendar pa ni splošna. Kakor zatrjujejo uradni viri, je stopilo v stavko izmed 100.000 delavcev kmaj 4000. Popoldne je prišlo med stavkujočimi in policijo do ljutega spopada. Napovedani shodi so se končali docela mirno. Proti večeru je po ulicah demonstriralo okrog 300 oseb. Končno jih je razgnala policija, ki je tekmo dne aretirala 92 oseb.

Z Balkana.

Sarajevo, 1. januarja. Civilni adلات baron Benko je objavil, da pripravlja vlada več zakonskih načrtov, tičočih se pospeševanja obrti, trgovine in industrije. Naredba o izvrševanju obrti je dobila cesarsko sankcijo. V kratkem se ustanove trgovske in obrtnice zbornice.

Sarajevo, 1. januarja. Dopisnik »Novega Vremena« Ant. Bezezovskega so iztrali iz Bosne, češ,

da je hotel o položaju v Bosni razširjati alarmajoče vesti.

London, 1. januarja. Iz Belgradega javljajo, da vdere še ta mesec v Bosno 1000 srbskih čet po 20 mož. Vsak četnik bo imel dve puški, izmed katerih je ena odločena za bosanske vstave, in 5 bomb. Poskusi temi bombami so pokazali, da se jih lahko vrže 80 korakov daleč s popolno gotovostjo, da zadenejo svoj cilj.

Sofija, 1. januarja. Veliki vezir je pozval bolgarsko vlado, naj poslje v Carigrad ministra Ljapčeva v svrhu nadaljevanja pogajanj med Turčijo in Bolgarsko.

Slovenci in Slovenke, v nedeljo dop, ob polu 11. v sliki

javen ljudski shod v Mestnem domu!

Ob času, ko vlada na Kranjskem mesto cesarskega namestnika nemški folksrat, v dnevih, ko imenuje vlada na naši čisto slovenski zemlji za peščico pritepenih kaznotov renegata Belarja, mora vstati naše ljudstvo in protestirati. Govorili bomo tako glasno, da nas slišijo oni, ki nas na cesarskem Dunaju teptajo zato, ker menijo da nas ni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. januarja.

Pri deželnem predsedništvu v Ljubljani se že pripravljajo na važne personalne premembe, in sicer računajo s tem, da poleg barona Teodora Schwarza izgine tudi eden ali drugi njegovih sokrivačev in da zavzame važno mesto dr. Laharnar, sedaj vladni svetnik v Črnoevih, ki je rojen Slovenec, ki je bil dolgo časa okrajni glavar v Sežani in je pri zadnjih državnozborskih volitvah na Goriškem nastopil kot klerikalni kandidat.

— Protestni shod v »Mestnem domu«, ki bo jutri dopoldne ob 10, naj bo impozantna slovenska manifestacija proti vladnemu nasilstvu. Zato pozivamo vse sloje, da se polnoštivalno udeleže tega protestnega shoda, na katerega imajo pristop samo vabljenci in upeljani somišljeniki. Na svidenje!

— »Kranjska hranilnica« in slovenski denar. »Kranjska hranilnica« nam je poslala tale popravek: »Z ozirom na dnevno vest »Kranjska hranilnica in slovenski denar« v »Slovenskem Narodu« z dne 28. decembra 1908 štev. 301 zaprosi se na podlagi § 19. tisk. zak., da sprejemete v vaš list sledeči popravek: Ni res, da ima »Kranjska hranilnica« na hotelu »Bellevue« v Opatiji posojilo 3 milijone kron. Res pa je, da nima »Kranjska hranilnica« na tem hotelu sploh nobenega posojila. — Kranjska hranilnica v Ljubljani, dne 30. decembra 1908. — Ant. pl. Schöppel.

— Op. red.: Citirali smo »Slovensko vseučilišče«. Iz visokošolskih krogov se nam piše: Slovenski visokošolci vseh struj pripravljajo za nedeljo, 10. januarja v Ljubljani veliko manifestacijsko zborovanje za slovensko niverzo. Slični shodi se bodo vršili istočasno po drugih mestih in trgih. Na teh shodih hoče sloven-

pet, da dostojnemu človeku ni moči več shajati. Vsak naj študira! To je bedarija! Ali je David kaj v solo hodil? Navaden pastir je bil, pa je le postal kralj. Zato mene ne veseli učenje, ker se mi vidi zlo sedanjega časa, ko hoče biti vsak bolj učen od drugega. Ponižnost, rekel mi je moj spovednik, je tako lepa in koristna čestnost, ki si jo mora človek osvojiti v vsem svojem življenju. Zakaj bi človek tega zlatega nauka ne upošteval tudi pri učenju? Jaz ga hočem s tem, da nočem siliti v tisto, česar ne vem, ker sem prepričan, da se pri veliki vednosti človek navzame tolko pregrešnega in prevzetnega duha, da je velika nevarnost za njegovo dušo. Zjokal bi se iz dna sreca, če bi moral priznati, da sem si s pridobitvijo vednosti onesnažil svojo nedolžno dušo. Bog se usmili mojega očeta, ki se ni prišel do prepričanja, da je človek toliko srečnejši, čim manj ve, ter me zato bije dannadan. Naj bodo vse bolečine, ki jih trpi pred njegovimi udareci, za uboge duše v vičah! Po teh besedah se je mladi filozof Rudi, kakor je razvidno iz dnevnika, razjokal, da bi se mrtvi kači utrgalo sreco iz sočutja nad tako nešrečnim človekom, ki trpi toliko krivico.

Kmalu nato, ko je Rudi zapustil zoprne šolske klopi in nastopil službo notarskega pisarja, kjer ga niso spraševali, koliko zna grščine, mu je umrl oče. Rudi kot v pravem božjem

bi nas prav rada bombardirala s popravki, če bi — mogla. O »Kranjski hranilnici« smo že napisali toliko članov in notice došel še drugi popravek, kar izpričuje, da so naše trditve v dotičnih člankih in noticah tako utemeljene in dokazane, da si jih cenjeno ravnateljstvo »Kranjske hranilnice« niti s pomočjo elastičnega § 19. ne upa popravljati! To dejstvo govori cele knjige. Da je tudi ta popravek glede posojila v Opatiji šeprav, nam pač ni treba naglašati. Sicer pa, ako »Kranjska hranilnica« ravno želi, ji lahko eventualno postrežemo z zemljeknjičnimi izvlečki o njenih posojilih v Opatiji. Tega pa gospoda okrog »Kranjske hranilnice« gotovo ne bodo želeli, ker bi se s tem javnost najložje in najbolj prepričevalno poučila o tem, kako nemšansko lahkomiseleni in brezvestno gospodari »Kranjska hranilnica« s slovenskim denarjem!

— To so tiči! V okrajnem zastopu dunajskega predmestja »Fünfhaus« se je pri javni seji glasom proročila grške »Tagespost« govorilo, »das die »Laibacher Sparkasse«, die in Wien Häuser belehnt hat, den Hausbesitzer plötzlich die ersten Sätze kündigte mit der Erklärung, dass sie geschlossen habe, mit Rückicht auf die Vorfälle in Laibach keinem Deutschen mehr Gelder zu kreditieren.« Ta je res dobra! Brez dvoma imamo tu opraviti z zvijačnostjo, za katero tiči »Kranjska hranilnica«. Resnica je namreč, da ni »Mestna hranilnica« nič denarja posodila na Dunaj in da torej tudi ni mogla nikomur posojila odpovedati. Edino »Kranjska hranilnica« odpoveduje posojila in da jih odpoveduje že na Dunaju, to priča, da se nahaja v veliki zadregi. A kako potem, da se poroča o njej, da nobenemu Nemenu ne bo več dala posojila? Najbrž je to »Kranjska hranilnica« raznesla, da bi Dunajcane in nemško javnost sploh naščevala zoper Slovencev.

— Vitez Oskar Kaltenegger je dobil za svojo lenovo 800 K remunencijo, on pa učiteljstvu ne nekaze nagrade za kmetijski pouk za šolsko leto 1907./8. Škandal! Ven z denarjem!

— Strahovi v deželnovladni palaci. V prostorih lepe palače ob Bleiweisovi cesti mora vsekakor strašiti. Drugače vsaj si ne moremo razlagati dejstva, da je moralno na Silvestrovno noč v neki pisarni te palace prenočevati osem orožnikov.

— Izjava. Gospod nadučitelj Likozar izjavlja pod častno besedo, da ni zaklical na učiteljskem shodu značilnega medkljica »le toliko, kolikor smo morali« in da tudi enakega ali temu podobnega medkljica ni slišal, kar lahko tudi spričajo kolegi, koji so stali zraven njega, ki o kakem enakem medkljiku nič ne vedo.

— 36.000 kron »Südmarki«.

Umrila je v Ljubljani na Poljskem nasipu soproga majorja g. Pfeifferja

in zapustila vse svoje imetje v znesku 36.000 kron »Südmarki«.

Če se hoče ta čin prav ceniti, je treba vedeti, da je bila ta »nemška« gospa

hči slovenskega pisatelja, Préservenovega prijatelja Kastelica, izdajalca »Čebelice«, ki si je svoje premoženje pridobil od Slovencev.

— Manifestacijski shod za slovensko vseučilišče. Iz visokošolskih krogov se nam piše: Slovenski visokošolci vseh struj pripravljajo za nedeljo, 10. januarja v Ljubljani veliko manifestacijsko zborovanje za slovensko niverzo. Slični shodi se bodo vršili istočasno po drugih mestih in trgih. Na teh shodih hoče sloven-

pet, da dostojnemu človeku ni moči več shajati. Vsak naj študira! To je bedarija! Ali je David kaj v solo hodil? Navaden pastir je bil, pa je le postal kralj. Zato mene ne veseli učenje, ker se mi vidi zlo sedanjega časa, ko hoče biti vsak bolj učen od drugega. Ponižnost, rekel mi je moj spovednik, je tako lepa in koristna čestnost, ki si jo mora človek osvojiti v vsem svojem življenju. Zakaj bi človek tega zlatega nauka ne upošteval tudi pri učenju? Jaz ga hočem s tem, da nočem siliti v tisto, česar ne vem, ker sem prepričan, da se pri veliki vednosti človek navzame tolko pregrešnega in prevzetnega duha, da je velika nevarnost za njegovo dušo. Zjokal bi se iz dna sreca, če bi moral priznati, da sem si s pridobitvijo vednosti onesnažil svojo nedolžno dušo. Bog se usmili mojega očeta, ki se ni prišel do prepričanja, da je človek toliko srečnejši, čim manj ve, ter me zato bije dannadan. Naj bodo vse bolečine, ki jih trpi pred njegovimi udareci, za uboge duše v vičah! Po teh besedah se je mladi filozof Rudi, kakor je razvidno iz dnevnika, razjokal, da bi se mrtvi kači utrgalo sreco iz sočutja nad tako nešrečnim človekom, ki trpi toliko krivico.

Kmalu nato, ko je Rudi zapustil zoprne šolske klopi in nastopil službo notarskega pisarja, kjer ga niso spraševali, koliko zna grščine, mu je umrl oče. Rudi kot v pravem božjem

strahu vzgojeni sinko, je točil debele solze za njim, vendar mu je nekaj notri reklo, da je bog očeta poklicel k sebi le zaradi njega, Rudija, da ne bo v nevarnosti, da bi padel vsled učenja v grehe.

Imel je zdaj še mater, ki ga je ljubila z vso svojo srčno ljubeznijo. Ker ji je bil edini otrok, negovala ga je, kakor le znajo mater, ki store za svoje otroke vse. Kar je poželel: Rudi, to se mu je spolnilo in če se mu ni moglo takoj spolniti, je britko zanjokal, da se je ljubeči materi trgal sreco.

Spol je Rudi strašansko rad jokal. Ce je pripravoval prijatelj, kako se je moral učiti širinajst dni grško abecedo, je jokal; ce je pravil, kako ga je oče preupal, je jokal; ce se je spomnil, da mu je umrl pred desetimi leti edini brat, je jokal ja ce je pripravoval, kako se razjokal, kadar mu mati ne spolnil takoj vsake želje, je zopet jokal. Nosil je seboj vedno po dva zepna robec; enega za nos, drugega za solze.

Tudi ko mu je pod nosom in drugod začel poganjati mah, znamejne nastopajoče moške dobe, je bil Jurežev Rudi »vedno tako mehkega sreca«, kakor je dejala njegova mati. Ko mu je nekoč odpadal kocnice iz brčka, jokal je Rudi tako sreco pretresujoče, da je še njegova mati moralna jokata.

Leta so potekala. Rudi je bil že prost vojak — pri vojaškem nabo-

ski dijak svojemu narodu opisati neznošne razmere, ki so zavladale v zadnjem času na avstrijskih nemških univerzah in mu z dejstvji dokazati, kako nujno potrebno je, da zatevamo z vso silo ustanovitev slovenskega vseučilišča. Dnevnih red in drugi shode se tičče veste se naznajo pravočasno po časopisih, lepkih in letakih.

— Kako se branijo v Celovcu slovenskih vlog! Mir piše: Oni dan je poslala slovenska stranka v Celovcu slovensko pismo c. kr. deželnemu sodišču; seveda je bil naslov na ovtiku tudi slovenski. Dotični kancelist je obračal pismo, čital naslov in hude skušnje so ga obhajale. »Ali smem to pismo sprejeti ali ne? Če ga sprejemem, sem pač storil, kar veli postava; če ga ne sprejemem, pa sem izpolnil voljo — voljo nemških bogov koroških.« Po dolgem premišljavanju se odloči — in ne sprejme vloge, češ, ker je naslov na kuvertu slovenski! No, ko je isto pismo z istim kuvertom prinesla pošta, ga je pa vendarle vzel! Drug slučaj iz zadnjih dni: Ista stranka je poslala neko naznanilo na celovški magistrat, seveda spet slovensko in s slovenskim napisom na kuvertu. Pisarniški modrijan je pa rekel: »Ne vnam tega, ker je naslov na kuvertu slovenski! — iz rok c. kr. pošte je pa to preklicano pismo vendarle sprejel! Oba slučaja potrjujeta brezmejno zagrizenost c. kr. in mestnih uradnikov nam nasproti. Dasi ne ve, kaj je v pismu, ga zavrne, samo zavoljo slovenskega naslova! In ne zavrača ga katera višja glava, ampak tisti uradnik, pri katerem se uradnički človek šele začne! Na Dunaju delajo postave in hvala Bogu še dosti dobre postave z raznimi paragrafi, ki nam dajejo lepe, seveda take pravice, ki nam gredo že po sami pameti. Najvišje oblastnije na Dunaju poznajo postave, sprejemajo in rešujejo slovenske vloge — le tisti pisarji po domačih kmetijah se drznejo oporekat nam naše pravice; že ti pisarji in birci se drznejo kratiti nam pravice, ki nam jih je potrdil sam cesar s svojim podpisom! Ti ljudje se drznejo, dajati nam svoje postave, kakor bi bil Slovenec še vedno hlapec nemškemu valpetu. Te slučaje znova priporočamo našim poslancem, da povedo na Dunaju, kako vestno izpoljujejo ti »gospodje« svojo dolžnost in uradno prisojeno!

— Dr. Tumi, socialno - demokratičnemu voditelju na Goriškem, ne ugaia, da so pri volitvah v predstojništvu zavarovalnega zavoda za nezgodne, zmagali Slovenci v VI. kategoriji. Božične praznike je imel dr. Tumi shod v Podgori pri Gorici, kjer je stresel svojo nevoljo radi te izvolute ter zahteval od navzočega zastopnika vlade, da se mora ta volitev razveljaviti, da bi potem morala prodriči v tej kategoriji socialni demokratje. — Komentara k temi treba pisati, ker pač vsakdo vidi, kako protislovensko je dr. Tumi.

— Shod za slovensko vseučilišče in proti imenovanju Belarja za tretjega dež. šolskega nadzornika na Kranjskem se je vršil na novega leta 1908. Pod predsedstvom g. dr. Kogoj je poročal g. medicine Černič. V sprejetih resolucijah se obsoja barbarsko nemških buršev na avstrijskih univerzah in vladu, ki nimajo niti moči niti poguma, napraviti konec tem škandalom; zahteva se slovensko vseučilišče v Ljubljani in se protestira proti italijanskemu v Trstu;

— Dobra misel. Iz slovenskih

praviti, ker po pravici se je mogla ta družba 65ih nemškutarjev sršenostno gnezdo imenovati, ki so javno in skrivno pikali na vse, kar ni nemškega. Ker kakor omenjeno poznam vpliv vašega lista, vas prosim, da sprožite sledeče: Iz merodajnih oseb trgovsko-obrtnega stanu se sestavi odsek, ki poskrbi, da se na vse trgovce in obrtnike po Slovenski in v tem pošlje okrožnica s prilično sledečim pozivom: »Slovenski trgovci in obrtniki zavedajte se svoje narodnosti in dosledno zavračajte vse nemške dopise vseh tvrdk v Avstriji, sami pa dopisujte dosledno samo v svojem materinem jeziku; s tem boste dosegli, da bodo industrialci in veletrgovci vas kot odjemalce slovenske narodnosti upoštevali, nadalje dobijo zaslужka sinovi naših staršev na Dunaju, v Gradeu itd. stradačiči visokošolci, kakor tudi pomočniki, ki so poleg materinega, še katerega drugega jezika zmožni.« — Ta odsek naj izda nadalje okrožnico na industrije in veletrgovce in veleobrt v celi Avstriji s prilično sledečim besedilom: »V razpoloženju dogodkov v mesecu septembru 1908 v Ptiju, Celju, Mariboru, Ljubljani, pozneje na Dunaju, v Pragi in v Gradeu, nalagajo nam slovenskim trgovcem in obrtnikom narodne dolžnosti, med temi tudi slovensko dopisovanje z vsemi firmami v Avstro-Ogrski, ki so z nami v kupčijski zvezi. Obveščam vas torej, kot vaš odjemalec dosedaj, da v bodoče (od novega leta, eventualno poznejši termin), sprejemam samo slovenske ponudbe, račune in vse kupčije se zadevajoče dopise; pri tej priliki vam naj še povem, da je to sklep vseh trgovcev in obrtnikov po Slovenskem in ne morebiti posameznih članov te organizacije. Če vam je torej še kaj ležeče na slovenskih odjemalcih, svetujem vam, da uredite svoje poslovanje v tem smislu ter se priporočam z vsem spoštovanjem — N. N.« — Teh okrožnic se da po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem vsem trgovcem in obrtnikom v tolikem številu, s kolikor firmami druge narodnosti je v kupčijski zvezi dotični trgovci ali obtnik in pove število teh; razpošlje jih ali sam, ali pa če odsek sklene, da ta kot nadzorovalni svet razpošlje, naslove napiše pa posamezni trgovec in obrtnik; izvzete so seveda firme v inozemstvu, ki pa v narodnem oziru ne pridejo toliko v poštev. V to svrhu sestavljenemu odseku gotovo ne bo nepremagljivih težav nadilno potrebni imenik preskrbeti, v pokritje stroškov pa prispevajo bolje situirani trgovci in obrtniki, kot uvoletno darilo svoji domovini in njih sinovom po razmerju njih dolžnosti in zmožnosti. (Jaz dam 10.000 kuvertov za razpošiljanje, ali pustim na svoje stroške v »Zadružni tiskarni« v Krškem, katere solastnik sem, primerno število okrožnic tiskati).

Ce bi se na tak poziv izkazalo, da se da ta ideja bolje in praktičnejše izvesti, mi bo zelo prav.

— Imenovanje pri mornarici.
Gospod Vinko Leskovec, sin vpokojenega jetnišničnega uradnika in posestnika v Vodmatu, je imenovan za strojnega obratnega vodjo v X. činovnem razredu uradnikov c. in hr. mornarice.

Iz davčne službe. Davčni praktikantje Viktor Damijan, Albert Primac, Bogomir Železnik in Rudolf Pehaček so imenovani za provizorične davčne asistenci.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Alfred pl. G ä n g l je premeščen iz Celja v Konjice, namestniški koncipist dr. Emil K r a m m e r iz Maribora v Gröboing, namestniški konceptni praktikantje dr. Alfred pl. Z a n t a - P o l e c z y n s k i iz Gradca v Maribor, J o s i p P h i l i p p iz Gradca v Slovenji Gradec, Volbenk B u r g h a u s e r iz Gradca v Slovenji gradec. Nobeden ni Slovenec, vendar vsi službujejo na slovenskih tleh!

— Imenovanja. Vodja zemljiške knjige g. Ivan Čerček je imenovan za ravnatelja zemljiške knjige, sodni oficijal g. Ivan Justin je postal nadoficijal, jetnišnični kancelist g. Valentin Gogala pa oficijal. — Višji fin. svetnik Gustav Tauer v Mariboru je imenovan za fin. okrajskega ravnatelja istotam.

— Profesorji in dijaki na dunajskem vseučilišču. Piše se nam: Na največjem vseučilišču avstrijske države, na dunajskem vseučilišču, se v zadnjem času zgodi marsikaj čudnega. Vsi avstrijski narodi so pripomogli in prispevali k slavi in znamenitosti dunajskega vseučilišča, in radi tega romajo leto za letom sinovi in hčere vseh avstrijskih narodov na Dunaj, kajti prepričani so, da je to vseučilišče skupna blaginja vseh narodov. Radi tega nima nobena narodnost absolutne večine, vse so v manjšini. Kaj se pa godi tu! Niti 40 odstotkov slušateljev nimajo Nemci, in polovica teh, torej petina dunajskih vseučiliščnikov, je nemško-šovinistična, in ta petina si je uzurpirala oblast na

vseučilišču. Enkrat pretepajo Slovane, drugokrat Jude, potem Italijane in, ako se jim zljubi, tudi one Nemce, ki jim niso po volji. Vse to se godi pod pokroviteljstvom gotovih profesorjev. Profesorji, vzgojitelji mladine, kršijo na tak krut način vse postave pedagogike! Slušajte, kaj se je dogodilo zadnje dneve: Na dunajskem vseučilišču obstaja društvo, — z enakim namenom kakor naše dijaške kuhanje — ki si je postavilo nalog, pripravljati potrebnim dijakom ceno in užitno hrano za obed in večerjo. Imenuje se »Mensa academica«. Društvo obstoji že čez petnajst let in je posebno za nas Slovence tako važen inštitut, da bi moralna politika slovenskih dijakov zapustiti Dunaj, če bi se »menza« zaprla. »Menzo« obiskuje prilično vsak dan 1600 dijakov. Kaj je napravila prej omenjena teroristična stranka? Ko ji niso zadostovali pretepi na vseučilišču, ukazala je zapreti »menzo«, koje vodstvo obstoja do polovice iz profesorjev. Nemška šovinistična stranka hoče iztrebiti iz vseučilišča vse slovanske dijaške, in ker se ji ni drugače posrečilo, hoče nas iztradati. In profesorji so v to privolili. Na protipostavno zahtevo 20 odstotkov dijakov so izročili profesorji ostale štiri petine lakoti. Ni jih motila pri tem upoštevanja vredna okolnost, da ima pravico do študiranja in vseh drugih vseučiliščnih dobrat tudi ostala velika večina dijaštva. Tako se je do sedaj zaprla že dvakrat »menza«, kar je prisililo dijaštvu stikati po ulicah brez obeda in večerje. Po dolgih intencijah in mnogih interpelacijah se je »menza« zopet odprla, do kdaj, se ne ve. Nemški burši so določili termin do konca leta ter so obljudili profesorjem ne pod tem pogojem mir, ako bodo oni preskrbeli, da od tedaj naprej ne bodo smeli več obiskovati »menze« Slovani. In profesorji, ki so člani vodstva, so tudi v to privolili s tem, da so bili mnenja, naj se »menza« zapre, da bi jo lahko izročili nemškim šovinistom. Naše pravice pa so branila podpora društva. Tako materialno in moralno podporo imamo v svojih profesorjih. Težki boji nas čakajo, težki boji za pravico do učenja, za pravico do grizljeja kruha, ki nam gre po vseh postavah — to je nevoletno darilo. Vendar je upanje na zmago, če bodo vsi dijaki na Dunaju, da se bodo potegovali za svoje pravice. Ves narod pa naj stoji na strani učeči se mladini, ki se bori

— Koroška se prebuja. Po-
potnik, ki je obiskal zadnje dni Spod-
njo Rožno dolino na Koroškem, je
bil prijetno presenečen nad narodno
zavednostjo ondotnih Slovencev. Te-
lesno čvrsto, duševno nadarjeno in
lepo razvito ljudstvo pač zasluši
boljše usode in predvsem več zani-
manja od strani sosednjih bratov in
Slovanov sploh. Saj pa ima tudi
Spodnja Rožna dolina toliko naravnih
krasot, da si je težko misliti bolj pri-
vlačnega kraja za letoviščarje: dobra
voda, ugodne prometne zveze, snažne
hite, senčnati gozdovi, izhodišča k
planinskim turam, a predvsem lju-
beznivo in narodno zavedno prebi-
valstvo. Ako nas ne varajo vsa zna-
menja, bo ta dolinica kmalu osramo-
nila vse druge slovenske pokrajine

ter jih opominjala na narodno dolžnost. V Borovljah, v tem navidezno nemškem industrijskem trgu imajo tamburaško društvo, telovadni odsek in novo podružnico Družbe sv. Cirila in Metoda. Središče vsega narodnega gibanja so Glinje, kjer je edino galilno društvo s slovenskim poveljevanjem na Koroškem. Nadalje imajo Čitalnico, posojilnico in hranilnico itd. V občinskem zastopu in krajnem solskem svetu delujejo radikalni Slovenci. Solsko poslopje ima samoslo-

venski napis „Narodna šola“. Kmalu se ustanovi v Glinjah podružnica sv. Cirila in Metoda. Ker si je sosednja županija Šmarjeta ravnokar ustanovala tako podružnico, a ona v Apačah se tudi oživi, ponašala se bo kmalu vsaka župnija v dolini s svojo podružnico, ki bodo tekmovale med seboj za sveto narodno stvar. Čuje se, da tudi zavedne Sele nočejo zaostati, temuč si tudi kmalu ustanovo svojo podružnico. Marsikateri dobro situirani Slovenec v naši metropoli bi se rahko šel učit k ondotnim kmečkim možem in mladeničem narodne požrtvovalnosti. Naročeni so na razne slo-

venske časopise, celo „Slov. Narod“ ma med njimi naročnike, posebno epo število naročnikov pa si je pridobil zadnje čase „Slov. Branik“. Za narodne kolke so tako navdušeni, da bi jih je priprosti kmet kupil naenkrat kar za 3 K. Lepijo jih na vsako pismo, na kozarce v gostilnah in — nemškutarjem na hrbet. Človek se šuti med temi odkritosrčnimi in navdušenimi brati prerojenega, posebno kadar ta zdrava grla tako ubrano zažingajo“ „Slovenec sem“, „Lepa naša domovina“, pa tudi mične domače popevke. V tem oziru je posebno prijetno v Apačah, kjer se zbirajo v prostem času mladeniči okrog vojega dušnega pastirja, znanega izbornega pevca Jos. Lenasija, ki jih

uči v petju ter jih navdušuje za vse dobro in lepo. Zato pa se tudi skoraj nikoli ne sliši o pretepih ali drugih grdih navadah, temuč vlada med njimi uprav bratsko razmerje. V Šmarjeti ima „Prosveta“ svojo knjižnico, toda ukašeljno ljudstvo je prečitalo že vse knjige. Nujna potreba je, da se jim priskrbe nove knjige, sedanja knjižnica pa potuje naprej v Apače, Sele, Galicijo itd. Sploh bi se dalo to ljudstvo s primerno ljubeznijo in z zanimanjem od strani merodajnih činiteljev krasno organizirati za nepremagljive narodne sobojevниke.

— **Važna narodna organizacija na Koroškem.** Te dni so imeli slovenski učitelji in akademiki v Celovecu zelo važno posvetovanje. Akademično društvo „Gorotan“ je preslabo ter se preosnuje tako, da mu bodo mogli pristopati tudi slovenski učitelji in akademiki. Debate so bile temeljite, toda vseskozi stvarne. Posebno zanimiva je bila razprava o skupnem političnem in narodnem delovanju slovenskih akademikov in učiteljev in razprava radi lista, ki se ga bodo v bodoče oklenili in širili slov. učitelji in akademiki. Ker je bilo zborovanje zaupno po § 2, ne moremo podrobnosti spravljati v javnost, a toliko lahko rečemo, da pomeni to zborovanje velevažen preobrat za našo narodno stvar na Koroškem. Tako organizirana četa slovenskega razumništva znači armado, ki mora izvojati koroškim Slovencem sijajno zmago.

— Imenovanje novega deželnega šolskega nadzornika za Koroško. K temu piše „Mir“: „Novi nadzornik ni akademično izobražen mož, ampak ima le izpit za meščanske šole. Da deželna vlada ni predlagala za to mesto akademično izobraženega moža, to naj le sama uravna s svojo vestjo; nas briga bolj stališče, ki je bo zavzel nasproti našemu šolskemu vprašanju in slovenskemu učiteljstvu. Pripomnimo le, da bo baje srednješolsko učiteljstvo protestiralo proti takemu imenovanju, češ, da je to imenovanje uspeh gotove celovške klike, ki ne pusti nobenega h kaki službi, če ni prisegel na njeno politično naziranje. Celovško učiteljstvo ve tudi povedati, da se je baron Hein izrazil, da more osrednji vladci le Bendo predlagati. Naravno, da so profesorji ogorčeni, če jih Hein smatra nezmožne. Mi izjavljamo novemu deželnemu nadzorniku le to le: Pričakujemo, da ne bo stopil v stopinje svojega „rajnega“ prednika. Zahtevamo le, da se postavi strogo na postavno stališče, ne pa, da bi zavjal postave, kakor bi bolj kazalo nemško nacionalni kliki! Kakor hitro pa bi zapazili, da bi bili pod njegovo vlasto preganjani slovenski učitelji, kakor se je zgodilo v preteklem letu, bomo smatrali za odgovornega le njega. Kako stališče bo zavzel nasproti nam, bomo takoj spoznali pri rešitvi šolskega vprašanja na Strojni. Če bi postal drug Palla, naj ve, da smo prišli v novejšem času že do političnih uspehov in da smo po ugodnih zvezah z drugimi slovenskimi političnimi strankami dovolj krepki, da ga posadimo na stran — Palle.“

Ix gledališke pisarne. Danes se igra prvič Kraatz-Nealova burka v treh dejanjih „Veleturist“, ki je izredno zabavna in polna komike. Dejanje se vrši med slovenskimi turisti v Trstu in v triglavskem pogorju. Glavno vlogo igra g. Dragutinović Ker je g. Molek zbolel ter vsled angine leži, igra njegovo vlogo gosp. Križaj. — V sredo, na praznik sv. Treh kraljev se igra popoldne „Grof Monte Cristo“, zvečer se poje zadnjič v sezoni opera

Slovensko gledališče. Na novoleta dan sta bili dve predstavi. Popoldne so igrali lepo Meškovo dramo „Mati“, zvečer pa so uprizorili Govekarjevo profanacijo Goethejevega „Fausta“. Uprizorjen je bil „Faust“ točno tako, kakor prvič in tudi igrali so ga prav tako. Kdor je bil pri premieri, je pri tej reprizi še bolj zapazil vse pomanjkljivosti. Faust se je moral trikrat razhuditi na kodra, skritega za pečjo, dasi se koder ni ne enkrat oglasil. Ko je prinesel Mefisto lišp, je rekel Faantu: „Na skrinjico precej težkó, iz drugega sem vzel jo kraja. Denité jo v omaro kam“. A v sobi sploh ni bilo omare. Ko zahteva Faust od Mefista, naj ga popelje k Marjetici mu reče Mefisto: „Da vidite, kako Vam bolest ozdravim in odpravim vest, ne trenutek se več ne mudiva, še danes spremim vas v dom, kjer biva“. To govorita — pred vratmi Marjetičine sobe!! Takih in enakih nerodnosti se zgodi vse polno, ker „Faust“ ni smiselnoprirejen za oder. V „Našem Listu“ je pisalo ravnateljstvo: „Da v srednjem veku nečistnice niso smelete v cerkev, je nekemu kritiku neznana stvar“. S tem je prireditelj ljubljanskega Fausta pokazal, da tega prizora absolutno ne pojmi. Marjetica tedaj še ni obsojena kot nečistnica,

dotlej še ni znan njen greh in ravno strah, da pride greh na dan, jo z očitanji zlega duha vred tako prevzame, da se zgrudi nezavestna. Preditelj ljubljanskega Fausta niti tega ni čital, kar je zapisal Funtek v svojem uvodu (str. V): „v cerkvi pri maši zadušnici jo obide grozen kes, ki ga še povečuje petje na koru in očitanje zlega duha“. Goethe predpisuje: „Dom, Gretchen unter vielem Volke“ prvotno (v „Ur-Faustu“) pa celo: „Dom, Gretgen alle Verwandte“. Puščati Marjetico pred cerkvenimi vratmi je torej popolnoma nepravilno in nesmiselno, kakor je marsikaj drugačega. Med občinstvom ni bilo deset oseb, ki so tekom zadnjega leta prečitali „Fausta“ in ki so v stanu presoditi, v kolikor se je uprizorjenje posrečilo. Ljudje so sodili tega „Fausta“ zgolj kot igro, kakor vsako drugo in so se še — dolgočasili.

Silvestrov večer ljubljanskega Sokola. Kakor običajno, tako je tudi letos ljubljanski Sokol priredil v svoji telovadnici v „Narodnem domu“ Silvestrov večer. Bil je tako mnogoštevilno obiskan kakor doslej malokdaj, dasi sta se vršili dve slični prireditvi ob istem času v našem mestu. Do zadnjega prostora je bila zasedena dvorana ter galerija. Bil je pa tudi letos spored tako bogat in vabljiv, da se je moral večera udeležiti vsak prijatelj sokolstva. Godbo je izvajal samostojni salonski orkester. Večinoma člani Sokola so se sestavili v ta orkester pod vodstvom g. Jakla in reči se mora, da so tako častno rešili svojo nalogu, da jim je čestitati ob prvem nastopu in je le želeti, da si Sokol to godbo ohrani in sčasoma spopolni. Tudi pelo se je. Pel je znani kvartet Matjan, Stegnar, Završan in Šebenik. Pel je tako lepo in dovršeno, da je moral pri vsakem nastopu dodati po eno točko. Igralec enodejanko „Sokolskim vzletem“ so igrale članice „Ženskega telovadnega društva“ in bratje Sokoli. Brat Drenik je bil župan in sokolski starosta, sestra Tilka Debevcova, njegova žena, sestra Košakova njuna hči, sestra Obrezova hišna, brat Štrukelj Srakar, brat Porenta žurnalist, brat Burgstaller odposlanec ljubljanskega Sokola in brat Babič policaj. Ker se je igralo vseskozi izborno, samo Debevcova je pretihovo govorila, in ker je dejanje polno kipečega sokolskega navdušenja, je občinstvo

viharno ploskalo igralcem, ki so tudi zaslužili vse priznanje in pohvalo. Nato je bil komični nastop, ki ga je izvajal gledališki igralec g. Povhe. Pel je ob spremljevanju klavirja po gosp. Benišku arije iz „Nečaka“, „Geishe“, „Cigana barona“ in „Netopirja“. Smešenje slovenske sprave bi bil pa g. Povhe prav lahko izpustil, kar je lahko videl iz izostalega aplavza pri dotični pesmi. Sicer je bil pa Povhe prav dober in žel mnogo smešha in ploskanja za svoje igranje. Nekaj krasnega so bili mramornati kipi. Predstavljal se je: borilec, tekma v begu (3 osebe), atlet, napad na tirana (2 osebi), metalec diska, rokoborba (3 osebe). Najboljši podobni sta bili borilec in metalec diska. Ko je odbila ura dvanaest, vstal je staresta brat doktor Viktor Murnik, ki je govoril v iskrenih besedah. Zahvali se pred vsem posetnikom, da so se v tako mnogobrojnem številu odzvali povabilu ljubljanskega Sokola, pri njim preživeti zadnje ure starega izginjajočega leta ter ped sokolskim okriljem prestopiti prag nove, mlade dobe. V tem trenutku, ko se zapirajo vrata brezdanje večnosti za l. 1908, je pač najprej spominjati na to, da nam je to leto pokopalo Lundra in Adamiča. Mrzla odeja pokriva hladni njinu trupli, ali njun spomin ostane živ in gorak, dokler bo živel na svetu še kdo, ki mu bo sveto ime slovensko! In znamenja kažejo, znamenja zlasti preteklega leta, da še ne poneso takoj kmalu zadnjega Slovence in zadnje Slovenke v grob. Vsak narod živi toliko časa, kolikor sam hoče, to se pravi, kolikor časa sam hoče, pa to svojo voljo tudi uveljavlja z dejanji. Resnica je to, ki ji je priča cela dolga zgodovina človeška. Resnica je to, ki velja ravno tako za velike, kakor za male narode. Število je važen faktor, a samo na sebi ne, samo še ni narodom porok bodočnosti. Tudi največji narodi so izginili, ko so postali njih sinovi in hčere brezpomembne ničle. Zakaj matematična resnica je: prištej k ničli še toliko ničel, končni uspeh bo vedno zopet le ničla. Nasprotno pa so uspešno, častno, da, slavno kljubovali in še kljubujejo vsem uničevalnim vplivom tudi majhni in najmanjši narodi, ki so znali ničle nadomestiti z močnimi in pomembnimi številkami, tehtnimi in izdatnimi. In slovenski narod je zlasti preteklo leto sijajno pokazal, kako resno voljo ima znebiti se kolikor mogoče veliko ničel. Govornik navaja nekatera izmed znamenj za to. Kaže zlasti na čudovito požrtvovalnost, s katero je ta ubogi naš narod posebno lansko leto daroval sanj naravnost ogromne vsote v narodne namene. Lani so se nam tudi

znatno pomnožile vrste narodnih delavcev, zlasti v tisti inštituciji, ki ji je namen svoje pripadnike vzdržati v trajni narodni navdušenosti, pa jih narediti in ohraniti zdrave, sveže in silne, zmožne, pa tudi vnete za kar najtežje in najpožrtvovalnejše narodno delo, storiti iz njih harmonične celote duha in telesa, izkratka, številke kar največje efektivne vrednosti, veljave in izdatnosti: to je v slovenskem Sokolstvu. Od vsesokolskega zleta leta 1904 se je število sokolskih društev pomnožilo od 14 na 52 in samo lani je prirastlo Sokolstvu celi 17 novih društev. V slovenski sokolski zvezi je danes nad 4200 članov, nad 1000 nam šteje naš sokolski naraščaj, nad 400 pa je število krasnega spola sokolskega, v sokolski organizaciji je torej že blizu 6000 oseb. Ta in druga znamenja kažejo, da Slovencem dnevi še dolgo niso šteti. Naj ta znamenja drže, kar obetajo, potem se tudi mi ne bomo brez vsake hvaležnosti spominjali l. 1908, ki nam je sicer zalilo srce s toliko žalostjo ter nam prizadelo toliko hudega gorja! Krvavo rdeče zahaja solnce preteklega leta, ali vendar nas zapušča navdahnjenje veselje nade, da se skoro približa čas, ko nam vzide z zlatom obrobljeno, z neoviranega narodnega razvoja, narodne blaginje, časti in slave! Naj novi čas, ki nam v teh trenutkih smehljaje prihaja nasproti, donese vsaj delno izpolnitev naših nad in želja, začetek nove srečnejše in veseljše dobe slovenskemu narodu, pa dolgo vrsto srečnih in veselih dni Vam vsem! V to ime: zlato, srečno in veselo novo leto! Na zdar! Burno ploskanje je sledilo tem besedam, govorjenim iz srca in segajočim v sree. Ugasnile so luči, na odru se je razgrnilo zagrinjalo in prikazala se je alegorija, predstavljaljajoč zmagonosni nastop mladega novega leta 1909. Vse vprek si je občinstvo že lelo veselo novo leto, veseljše od preteklega. Po kratki pavzi se je pričel ples, ki je trajal do zore z isto svežostjo kot v začetku. Moralen in gmoten uspeh sokolskega Silvestrovega večera je bil torej povsem časten in upamo, da Sokol ni imel deficita, kakor se mu je doslej že tolikrat pripetilo vsled visokih režijskih stroškov. — Večer je počastil s svojo navzočnostjo gospod državni poslanec in župan I. Hribar. — Za izvrstno kapljico in okusna jedila je skrbel restavrater gospod Kržišnik, ki zaslubi v tem oziru re-

snico pohvalo.

Silvestrov večer „Ljubljanskega Zvona“ je bil predstavnim v veliki dvorani „Mestnega doma“. Obiskan ja bil prav dobro, ne rečemo pa ne, da bi ne mogel priti nanj še kdo, ki bi bil gotovo lahko prišel. Vspored večera je bil kaj raznovrsten in zanimiv. Društveni pevski zbor je pod vodstvom pevovodje g. Sachsa z znano preciznostjo in ubranostjo zapel par točk in bil za vsako viharno aplaudiran, da je moral dodatajati nove komade. Kvartet obstoječ iz gospodov Rusa, Lumbarja, Štamcarja in Pintarja je istotako za svoje krasno petje bil predmet splošne pohvale, g. Rus je pa še posebej pel Sachsov „Rožmarin“ tenor solo s spremjevanjem klavirja. Komični prizor „Postrešček“ ki ga je izvajal g. Meglič je vsled svoje vsebine izval viharje ploskanja, pa tudi komična pantomima „Mutec“ se je v vsakem oziru izvrstno obnesla. O polnoči je vstal predsednik društva g. Zirkelbach, ki se je ozrl na ravnokar minulo leto. To leto zgodovinske važnosti za Slovence zbog znane septembridske tragedije, je mejnik v slovenski zgodovini. Nikdar niso prelite solze obudile tolik sad, noben drug dogodek ni pospešil slovensko stvar v toliki meri kot 20. september. Slovenec se je vzbudil iz polsna, pričela se mu je pretekati narodnostna kri vse živahnejše, prejšnja narodna letargija je izginila, Slovenec je spoznal, da je on gospodar na svoji zemlji. Na poti smo do samosvojitve, da postanemo krepak, zaveden in vpoštevan narod. „Ljubljanski Zvon“ bo imel preteklo leto zapisano v svojih analih z zlatimi črkami, ker si je v njem pridobil vsled lastne delavnosti in še več vsled naklonjenosti zavednih rodoljubov svoj prapor. Želi govornik občinstvu, da bi ga osrečilo novo leto, da bi se v njem še bolj razvnela ljubezen in požrtvovalnost do naše teptane matere Slave. Pevcem je pa želel, da bi se z vso vnemo oklenili društva, njih geslo bodi: Vse za narod in svobodo! Prijatelji in znanci so si drug drugemu želeli srečno in veselo novo leto, nato je pa bilo razdeljevanje dobitkov, za katere so preje ljubke gospodične z velikim uspehom prodaja e srečke. Ob 1. se je pričel ples, ki je ob poskočnih zvokih godbe Slov. Filharmonije, ki je ves večer pridno igrala in izjemoma tudi rada dodajala novih komadov, trajal do jutranjih ur. „Zvon“ sme biti ponosen na prireditev, za katero so mu njeni udeleženci prav od srca hvaležni.

redilo Silvestrov večer, pri katerem sta sodelovala dva člana slovenskega gledališča. Vsak podjetnik ima neoprečno pravico, da skuša za svoje priredebe pridobiti moči, ki utegnijo privabiti občinstvo. Tudi "Union" ima to pravico in če se mu je posrečilo pridobiti za sodelovanje dva člana slov. gledališča, mu je s podjetniškega stališča samo gratulirati. Seveda ima pa ta stvar še svojo drugo lico. Pred tem Silvestrovim večerom nismo hoteli ničesar reči, ker hotelu "Union" nismo marali storiti škode in mu nismo hoteli pokvariti kupčije. Sedaj, ko je stvar končana, nam pa mora že dovoljeno biti, da povemo svoje mnenje. Bili smo namreč neprijetno presenečeni, ko smo čitali, da nastopi primadona gđe. Špankova, torej dama, ki hoče biti respektirana kot umetnica, pri tem Silvestrovem večeru. — Uglenejše člane slov. gledališča, ki so se smeli imenovati umetnike (Škrdlikove seveda ne štejemo vmes), so doslej sodelovali pri takih priredbah samo če so imeli etičen cilj če so imeli na reden ali dobredelen namen. Silvestrov večer v "Unionu" pa je bil navadna gostilniška priredba, ta večer je bil prirejen v korist gostilne in da bi gostilna imela več dobička, je sodelovala primadona slov. gledališča. Če so gosp. Špankovi zdi primerno, sodelovali pri oštarijski priredbi, je to naposled nenačelna stvar, a nam se zdi, da ni v redu, če član slov. gledališča nastopajo pri priredbah posamežnih obrobnih podjetij, posebno, kadar hočejo ta podjetja delati konkurenco narodnim društvom, kakor sta "Sokol" in "Ljublj. Zvon".

† **Vela Nigrinova.** V Belgradu so položili danes v srbsko zemljo Vela Nigrinovo, ki ji je v Silvestrovih noči smrtni angel zatusil za veke oči. Končano je veliko življenje slavne Slovenke, ki je svojo kariero začela na skromnem slovenskem odru, na katerem je v star. čitalnici "Drama tōno društvo" v Ljubljani negovalo dramatsko umetnost. Starejši Slovenci se še spominjajo tistih časov, in tudi pet sester Nigrinovih izmed katerih se je že takrat odikovala Vela, krasno dekle, z velikim talentom. Leta 1882 je prišel iz Belgrada v Ljubljano Davorin Jeuko z namenom, pridobiti za belgrajsko gledališče dobro moč, katero je, opozorjen po vitezu Graseljiju, našel v Veli Nigrinovi. V Belgradu postala je hitro ljubljanka občinstva, ki je odkrito in oduševljeno občudovalo v Veli Nigrinovi veliko umetnico, — v veliki umetnici Veli Nigrinovo. Slava Vele Nigrinove se je širila naglo preko domaćih mej; bila ni le samo pri Slovencih, Srbih in Hrvatih na glasu, občudovalo so jo tudi Čehi, katere je posebno na zadnjem potovanju na "Narodnem divadlu" v Pragi zase navdušila, — njeni ime je pa znano tudi Francuzom, Nemcem, Lshom itd. Ko je lanskoto leto Vela Nigrinova praznovala petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja v Belgradu, tekmovalo je belgrajsko občinstvo, kako ji izkazati svoje obožavanje; kralj Peter odlikoval jo je in obdaroval knežje. Vela Nigrinova je bila tragedinja, ki je ne pozabi nikde, kdo jo je videl kot "Damo s kamelijami", "Monna Vanno", "Magdo", itd.; zadnja njena vloga je bila "Carica Teodora", v kateri je nastopila osem krat — za slovo. Vela Nigrinova pa ni bila le velika umetnica, bila je sploh velika žena. Ko je prišlo do vojne med Srbijo in Bolgarijo, so Srbi svoje gledališče za čas vojne zaprli in je uprava Veli Nigrinovi dala na prost, da se vrne v Ljubljano — na varno. Vela Nigrinova je hotela kot usmiljenka na bojno polje, da pomaga ranjencem; na bojno polje je iz skrbi za njen življenje niso pustili, zato je delala za ranjence v krogu prvih belgrajskih dam, ki so se zbirale krog krajev Natalije, katera je bila Veli Nigrinovi zelo naklonjena in jo večkrat klicala v dvorske kroge. Vela Nigrinova nikdar ni pozabilo, da je Slovenka; krog nje so se zbirale belgrajski Slovenci, posetil jo je pa tudi vsak Slovenec, ki je prišel v Belgrad ter bil gostoljubno sprejet; iz njenega malega, z vinsko trto obraščenega vrta donela je mnogokrat slovenska pesem. Vsako leto, po vrnitvi lastovk, je prihitela v poštnicah v Ljubljano, kamor jo je zmrzal vleklo srce, saj ji je bila Ljubljana dom, kakor nam je povedala na svojem ljubljanskem govorovanju kot "Magda" (Dom). Vela Nigrinova je bila pa tudi vzorna gospodinja, kar so občudovali vsi, katera je njenja slovenska gostoljubnost privedla k njeni mizi; — da — Vela Nigrinova, velika umetnica znala je celo izborni kuhati. Ko se je v zadnjih jeseni vrnila v Belgrad in morala leči v bolniško postelj, s katere ni več vstala, sočustvovale je, ž njo ves Belgrad; vse kar bi bi moglo lajšati bolečine in jo razveseliti, so ji nosili. K bolniški postelji pohitela je njenja sestra Gzela, ki je skupno z Davorinom Jenkom skrbela za njo. In sedaj Vela Nigrinove ni več med živimi; živ ostane pa vekomaj spomin na to

veliko umetnico, vsorno Slovenko, dobro gospodinjo. — Slava njenemu spominu — slava pa tudi bratskemu srbskemu narodu, med katerim je dosegla slavo.

Občni zbor "Narodne delavske organizacije", ki se vrši jutri, v nedeljo ob 2. popoldne v "Mestnem domu" mora zanimati vsakega zavednega narodnjaka, zlasti pa delavca, ki si mora, ako hoče dočakati boljših dñij, ž sedaj ustvariti krepko "Narodno delavsko organizacijo", ker je delavstvo i po drugih krajih že davno sprevidele, da se potom internacionalnega sleponišenja ne do do sezati ničesar. Osobito ako kdo pričupa malemu od vseh strani stiskanemu narodu, služi internacionalizem edino le v svetu raznarodovanja. Slovenski delavec pa hoče ostati zvest član svojega naroda, zato pa pričakujemo, da se vsak somišljenik gibanje za "N. D. O." udeleži občnega zabora, bodisi, da se vpisuje kot član, bodisi da se pusti upeljati na občni zbor po kakem članu "N. D. O.", kjer se bode lahko vpisali. Delavstvo naj se udeleži polnoštevilno, da pokažemo svojo moč!

Ljudska veselica "Narodne delavske organizacije". Prvikrat stopa narodno delavstvo pred slavnou občinstvo, da se na skupni ljudski veselici pozabavamo ter podamo dokaz medsebojne narodne vezi. Slovensko narodno delavstvo hoče poslej širiti svoje interese na narodni podlagi, zato pa želi, da se ga smatra enakovrednim vsem drugim stanovom. Vsakemu torej je samoumenovo v dolžnosti, udeležiti se te krasne prireditve, ki je po značaju in pomenu prva svoje vrste. Poset tovarišev iz drugih krajov, kjer je delavstvo že organizirano na narodni podlagi, razni govorji, godba, petje, itd. vse to bodo nudilo dovolj užitka tudi najbolj razvajenim posetnikom narodnih priredb te vrste. Vstopnina samo 50 vinarjev. Pridite vi!

Državna policija v službi "Kranjske hranilnice". Danes dopoldne sta bila dunajski detektiv Piroc in ljubljanski drž. policijski, kancelist Fink ob 8 zutraj do pol 1. v uradnih prostorih "Kranje hranilnice". Ali sta kontrolirala, kdo je tako drzen, da svojega denarja neče več zaupati "Kranjski hranilnici"? Ali sta morda čakala, da bi zasačila kakega agitatorja? Ali kaj sta sploh tam delala?

25 let v magistratni službi. Včeraj je obhajal v krogu svoje obitelji, nekaterih kolegov ter prijateljev, pristav mestnega magistrata ljubljanskega, g. Jernej Boltar 25 etnico, odkar je vstopil v mestno službo. Kot marljiv in vesten uradnik ter priljubljen kolega je prejel slavljenec tem povodom mnogo ustreznih pismenih čestitk. Tem pridružujemo se tudi mi!

Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo je priredilo Silvestrov večer pretekli četrtek pri Steinerju na Opekarški cesti, to je na skrajni periferiji Ljubljane. Veselica je izborno uspela, obisk je bil mnogošteviljen, in sicer sami domaći sosedje, kar dokazuje, da so ljudstvu take prireditve zelo pogodu. Zabava je bila zelo živahnja. Posebno je ugajal nastop znanega rodoljuba, ki je v petju posnemal razne človeške glasove, takisto je vzbujal mnogo smeha komičen pripor, v katerem je g. Jelčnik predstavljal "šlapico Damjana v zakonskem stanu." Požrtvalnima gospodoma gre iskrena zahvala. Steinerjeva postrežba je bila izborna, mladina pa je s plesom pričakovala rano jutro, ko je tudi utihnila harmonika in kitara.

Dober dobitip urednika. "Sloven" priča s svoji prvi številki za 1. 1909 kot umetniško prilogo barvasto reproducijo, na kateri je videti domo, ki v misli zatopljenja sedi pri mizi, na kateri gori svetilka. In pod njo je kot titulus te slike citat: E. Blume: V božični noči. No, da je ta titulus "prav pri laseh zraven potegnjen", je moral občutiti tudi listov urednik, ki je v rubriki "Vsebina" v predelu, kjer našteva slike te številke, kot naslov te umetniške priloge avtorja in sliko označil tako: Weiss der Teufel: Menda v božični noči.

Kako si znajo pomagati. Neka neslovenska ljubljanska modna trgovina, ki so se je jeli narodni odjemalci prav občutno izogibati, je sedaj znižala svoje prodajne cene. Vsled tega se naše dame, ki so pri tem najbolj interesovane, že nagibajo k temu, da se k dotični firmi povrnejo. Da bi slovenskim tvrdkam prišlo kaj pametnega na misel, je seveda izključeno. In potlej naj se še kdo zanje zavzem!

Društvo slovenskih književnikov in časnika je za novo leto darovalo tovarian in trgovce gospod Ivan Jebačin v Ljubljani zopet sto kron, za kateri veledušni dar mu bodi izrecena topla zahvala.

Po gospodje članu "Narodne čitalnice" ljubljanske naj izvolijo udeležiti se v nedeljo, dne 3. januarja

ob 11. uri dopoldne občnega zabora, ki se bode vršili z običajnim dnevnim redom v malo dvorani "Narodnega doma".

Odbor "Ljubljanske čitalnice".

"Društvo slovenskih profesorjev" prosi svoje člane, ki so morabili dobiti katero številko "Nast. Vj." v dveh ekspresih, naj blagovljivo duplikat vrniti upravi lista v Zagreb ter ji to pojasniti.

Slavne občinstvo Kdor hoče biti eno noč na Japonskem, naj si takoj priskrbi vstopnico za 1 krono pri tvrščki Engelbertu Skkušu na Mestnem trgu ter naj pride na jadernico v soboto dne 9. prosinca točno ob 8. zvečer v "Mestni dom" brez vse pritljage v najslabši obliki, kajti v zori bo domači občinstvo v Smartno. G. Razboršek naj bi se preje o zadevi prepričal, da ne dela krvice tistim, ki so na stvari nedolžni. Vsakdo bo uvidel, da poštnega urada, čez katerega se ni nisolej še nihče pritožil, tudi v tem oziurju ne zadene nobena krvida.

"Sloga" je naslov novemu tedniku, ki bo izhajal namesto sedanjega "Nov. Slov. Stajerja", ki je izšel vsakih 14 dni.

Spodnještajerska vinarska zadruga v Mariboru se je ustanovila na Stefanovem za območje mariborskoga okrožnega sodišča. Tako je zdaj vsa Spodnja Štajerska glede vinarstva organizirana v dveh zadrugah.

Športni klub. Dotični člani športnega kluba, ki se hočejo udeležiti sankališča v Bohinju, se zboru danes v soboto 2. t. m. v športnih oblikah ob 9. zvečer v restavraciji "Union", da se skupno odpeljajo. — Odbor športnega kluba.

Predsedstvo slov. trgovskega društva "Merkur" naznaja svojim članom, da je za jutri napovedani se stanek, na katerem bi se razpravljalo o štatutu za podporni fond, ki ga zbirajo naše društvo z ozirom na južrajanji protestni shod, preložilo na nedeljo dne 10. t. m.

"Prosveti" je daroval gosp. dr. Perišič, okr. zdravnik v Ilirske Bistrici, 6 K. Naškrenježa zahvala! Odbor.

Z narodnimi kolki "Ptuj" in "20/IX 1908" bo odslej kolkoval vse narodila g. Fran Ogrizek, potnik vinski veletrgovine Bojaffo v Spodnji Šiški.

Pri otvoritvi trgovine glasbil gosp. Jos. Drolla se je nabralo za Družbo sv. Cirila in Metoda 15 K. Ta narodna tvrdka pa je tudi obljubila v bodoče delati za prekoristno rašč. Šolsko družbo. Živel!

1000 slovenskih gramofonskih plošč ima na prodaj trgovina glasbil g. Jos. Droll v Ljubljani, Sodniške ulice. Ker se prodajajo razna glasbila v prid Družbe sv. Cirila in Metoda, se priporoča tudi v Ljubljani.

Skušnja moškega zabora "Glas. bene Matice" je danes zvečer ob 8. Pridite vi!

Koncert v kavarni "Evropa". Danes zvečer priredi "Slovenska Filharmonija" koncert v kavarni "Evropa". Vstopnina ni nobena.

Odlikovanje. Stražmešter Ivan Rogar dež. orožniškega poveljstva v Ljubljani je dobil srebrn zaslужni križe s krono.

Žrebanje ljubljanskih sreč. V prostorih mestne blagajne se je vršilo danes dopoldne 44 žrebanje sreč ljubljanskega loterijskega posojila. Komisija, ki je vodila žrebanje, je predsedoval župan Hribar, kot člana sta bila navzoča občinska svetinja Lenč in Malij, zapisnik pa je bil c. kr. notar Plantan. Številke je dvigal deček sirota Ivan Hiti, gojenec tukajnjega Marijanšča. Glavni dobitek v znesku 40.000 K je dobil srečka št. 60.513, drugi dobitek v znesku 4000 K št. 72017. Po 1000 K so dobiti srečke št. 9180, 18.326, 31.694, 65.964 in 59.472. Ostalih 593 izzrebanih sreč dobi vsaka po 60 K. Dobitki, pripadajoči izzrebanim srečam, so plačljivi pri mestni blagajni dne 2. julija letos.

Kranjska podružnica slov. planinskega društva. Na občnem zboru, ki se je vršil 29. decembra izvoljeni odbor se je konstituiral za leto 1909 slednje: Anton Zupan, o. kr. profesor, načelnik, Ferdinand Polak, trgovec, podnačelnik, Josip Bučar, o. kr. profesor, tajnik, Rudolf Kokalj, zastop. zav. družbe "Dunay", blagajnik, dr. Vladimir Herle, o. kr. profesor, dr. Josip Kušar, odvetnik, Franc Šavnik, mag. pharm., odbornik.

V Radečah na Gorinskem so dne 30. m. m. ponoči čutili precej močan sunek potresa. Bilo je nekaj minut pred eno, že leženški čuvaj je šel službeno po proggi, silšal je šum, čutil gibanje zemlje in misil, da pride vlak za njim. Skočil je tira v stran na kup snega, ko se je ozlil, je videl, da vlaka ni in je spoznal, da je bil potres.

Iz Št. Vida na Dolenjskem. Z ozirom na notico: Urna pošta — v ponedeljekovi številki "Slov. Nar." blagovljite priobčiti slednje pojastnilo: Dotično priporočeno pismo, katero je bilo oddano v Smartnem pri Litiji 14. avgusta 1907. 1. je bilo dvignjeno 28. avgusta istega leta, kar spričuje od adresata podpisani vročilni listek — shranjen pri poštnem uradu. Mož je bil sicer takoj obveščen o tem pismu, pa ni prišel prej ponj. Sploh bi se pa ravno o tem mož še mnogo lahko povedalo, ker tudi druga pisma in pošiljatve vključno z ozirom obveščanju vedno dolgo na pošti ležati pusti, kar je gotovo

za pošto zelo neprijetno. Sredi novembra l. 1908. pa je gdč. upraviteljica v poštnem nabiralniku poleg drugih pisem našla tudi dotično — že pred letom dvignjeno priporočeno pismo — neodporto. Ker je mislila, da se je to pomotoma zgordilo, obvestila je moža, a ker ga le ni bilo, se je po preteklu nekaj tednov vrnilo od pošiljatelju v Smartno. G. Razboršek naj bi se preje o zadevi prepričal, da ne dela krvice tistim, ki so na stvari nedolžni. Vsakdo bo uvidel, da poštnega urada, čez katerega se ni nisolej še nihče pritožil, tudi v tem oziurju ne zadene nobena krvida.

"Sloga" je naslov novemu tedniku, ki bo izhajal namesto sedanjega "Nov. Slov. Stajerja", ki je izšel vsakih 14 dni.

Spodnještajerska vinarska zadruga v Mariboru se je ustanovila na Stefanovem za območje mariborskoga okrožnega sodišča. Tako je zdaj vsa Spodnja Štajerska glede vinarstva organizirana v dveh zadrugah.

Dvoživka, prava, prav pristna je baje na Štajerskem ob meji neki "mož, ki je zlezel v učiteljski stan skozi okno", kakor pravi celjska "Domovina". Mož se je namreč hotelo svetih krovov, in šel je prosit podporo k nemškemu "Schulvereinu", obenem pa tudi k — Ciril in Metodovi družbi, to se pravi k zastopnikoma oba občin, oba občinoma obeh družb. Dobro bi bilo, ako bi bilo, toda pogrunčali so lisjaka in mož je dobil tu in tam — dolg nos.

Pri občinskih volitvah v Spodnji Poljskavi dne 28. pr. m. so zmagali vrli slovenski kmečki možje. Pragerški nemškutarji so hoteli dobiti občino popolnoma v roke, da bi jim plačevala njihovo bankerotno nemško žolo.

Z nemške mestne hranilnice v Brežicah so jeli Slovenci trumoma jemati denar, ker so zvedeli, kako gospodari te zavod z njim. Boje se za svoje prihranke, kakor se boje tisti, ki jemijo iz nemške Kranjske hranilnice v Ljubljani.

Umor. V torek popoldne so pili v M. kjerjevi gostilni v Dagošah pri Mariboru posetnik Franco

Glas iz Korotana.

Umrl je mož...

Ne, on ni umrl, ker njegov duh, njegov spomin živi in bode živel v sreči zavednih, dobro mislečih Slovencev tužnega Korotana. Zemeljske ostanke njegove smo koroški Sloveni s tužnim srcem 14. decembra spremili od doma družbe sv. Mohorja do glavnega kolodvora v Celovcu, od koder je bil prepeljan k zadnjemu počitku v svoje rodno mesto v belo Ljubljano.

Ta mož, naš pokojni g. Vekoslav Legat, je bil za rajnimi Andrejem Einspielerjem naš najboljši voditelj, branitelj in buditelj v vseh težkih časih naših narodnih bojev.

Njegova neumorna delavnost, srčnost in neusnašenost v delovanju na narodnem polju, nam je vdahnila, teptanjam koroškim Slovencem, v času našega narodne obupa novo moč in srčnost, da smo se lotili s podvodenim močem zopet in zopet narodnega dela, v časih, ko se nam je pogled v boljšo bodočnost slovenskega naroda v Korotanu zastrl v črno, neprodoromo mego.

Rajnik ni nikoli in nikdar skrival svojega narodnega prepričanja, ni nikdar zatajil svojega mišljenja ter bil neumorno delaven in pozrtvalen ter posvečal vse svoje moči in zmožnosti narodnemu gibanju nas koroškim Slovencem.

Zbiral je okoli sebe mlade rodomljive, jih navduševal in bodril, učil in utrjeval za težavno narodno delo, delo narodnega probujenja našega kmeta in slovenskega ljudstva sploh, jih jemal vselej seboj na veličastne in lepe shode in slavnosti, ki so se tisti čas vršili v naši prestolnici, v Ljubljani, hoteče jih utrditi v vseh težkih bojih, koji jih še čakajo v našem Korotanu.

Spisoval, dopisoval, bodril in spodbujeval je k dopisovanju v slovenske časnike nas, svoje somišljene, in druge, stojec nam s svojo darežljivo roko in svojim umom, s svojo izkušenostjo in svojim svetom vsikdar in vselej zvesto na strani.

On ni zahteval zase nikake vzvišenosti nad drugimi, ni gledal s svojega stališča na druge svoje somišljene, in nesomišljene in sobovjene dol, in se ni nikoli povzdigoval nad druge, kakor se žal, dogaja tudi pri nas na Slovenskem še dandanes.

Kdo se ne spominja velikih in lepih, poučnih in bodrilih shodov, bodisi že političnih ali nepolitičnih, ki nam jih je priedel rajni Vekoslav Legat širom Koroške, in pa raznih, prelepih veselic, katere je z velikim trudom in žrtvami znal napraviti in priedeti le on v Celovcu in drugod po deželi. Povsod je poleg drugin nastopal kot izvrsten govornik, oskrboval in vabil je slovenske pevce in igralce iz Ljubljane in od drugod v probuo slovenskega ljudstva na Koroško.

Vse to ve in zna ceniti ie tisti, ki je bil vedno v ožjem stiku z rajnikom.

Da pa so znali tudi ceniči rajnika velike zasluge na narodnem in gospodarskem polju koroški Sloveni, ki priča podaritev rajniku dragocenega, zlatega prstana in pa imenovanje več slovenskih občin za njih častnega člena.

Da, kdo naj bi pozabil onih dni, ko smo rajnemu Legatu ob času volilnih bojev za državni zbor, pri katerih je bil potem izvoljen rajni g. Lambert Einspieler, poročali na bolniški postelji, na katero ga je vrgla velika razburjenost in skrb za našo usodo, izid volitev v raznih slovenskih občinah, in ko nam je dajal dobre slete in nam vlival srčnosti, da smo vztrajali v tistem težkem boju za narodne svetinje in tudi srečno zmagali.

Pa ozdravil je rajni Vekoslav zopet, in se radoval in veselil z nami in mi ž njim izvolutite našega prvega slovenskega državnega poslanca, katera izvolutev nam je vila zopet novo moč in upanje v našo boljšo bočnost.

Pa prišel je drug čas, ravno, ko je naša sveta stvar na Koroškem nislila v kratkem praznovati svoje vstajenje od mrtvila, ko nismo več klicali iz tužnega Korotana. »Mortu vos salutante, ampak se veselili na novo ustvarjajoče zarje, čas, ko se pojavila druga struja in streljejne, in ž njo drugi, mlajši ljudje, ki na eni strani še niso poznali naših razmer in našega kmetskega ljudstva, na drugi strani jo jih je vodila strast ter želja, napeljati našo narodno politiko na drugi tir, in tako izpodkopljati našemu V. Legatu ugled in spoštovanje korotanskega slovenskega ljudstva.

Pa ta nakana se ni posrečila, pač pa se jej je posrečilo onemogočiti in zagreniti delovanje rajnemu na narodnem polju in sledil je njegov izstop iz javnega življenja in Celovca.

In posledice te politike so se kmalo pokazale: stagnacija v vsem narodnem delovanju, na političnem

in narodno gospodarskem polju se je polastila nas koroških Slovencev, ko so bili še starejši, izkušeni može poleg rajnega svetnega ali duhovskega stanu, proglašeni za liberalce, brezverce in »Narodovce«, katerih se je bati in katerih se ogibati kot pleklenščeka. Ni čuda, da je vse to rajnega močno potrolo in užlostilo, in tozil je večkrat in se britko pritoževal o črni nehvaležnosti za njegovo delovanje in doprinešene žrtve za probubo nas koroških Slovencev.

In ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

Dobiya se povsod.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrniti poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobs 35.

pri Plznu na Češkem. 4692 3

Stock Cognac Medicinal

Prisni vinski destilat]

v uradno plombiranih

steklenicah.

Camis & Stock

Barkovlje.

Edina parna žgalica

konjaka pod državno

kontrolo. 3819 11

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilserjeve ulice 5

Bilzu Gradišču

Rudolf A. Warbinek

Eksport v vse dežele.

Jamstvo 6 let.

Anton Krejčí

Ljubljana, Wolfove ulice št. 5

priporoča svojo bogato zaledo

najmodernejših, najfinnejših

kožuhovin,

klobukov in čepic

Prevzema tudi vse v to vrsto

spadajočih popravila proti naj-

najnižji ceni. Kupuje tudi vsako

vrste kožo divjadično in jih

najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Največja tvorica na Avstrije Jug.

in narodno gospodarskem polju se je polastila nas koroških Slovencev, ko so bili še starejši, izkušeni može poleg rajnega svetnega ali duhovskega stanu, proglašeni za liberalce, brezverce in »Narodovce«, katerih se je bati in katerih se ogibati kot pleklenščeka. Ni čuda, da je vse to rajnega močno potrolo in užlostilo, in tozil je večkrat in se britko pritoževal o črni nehvaležnosti za njegovo delovanje in doprinešene žrtve za probubo nas koroških Slovencev.

In ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

V novejšem času se je tir naše politike začel zopet obračati in nagibati k smeri, katero nam je kazal in začrtal naš, le veliko prerano nam umrli rajnik, kar mu je bilo v veselej in zadoščenje v njegovi bolezni.

Ti pa, predragi naši prijatelji in boritelj za naše svete, narodne pravice, nam nepozabni Vekoslav, počivaj mirno v zemlji domači onstran Karavank. Tvoje pozrtvovalno delo in tvoj trud sta obrodila v našem tužnem Korotanu veliko in dobrega sadu, za kar ti je, in bode slehri dobro misleč koroški Slovenec vedno v halezen.

Korotanski.

in ta nehvaležnost se ni mogla popolnoma zakriti še na zadnjem potu preblagega nam rajnika od hiše žalosti do celovškega kolodvora s pičlo udeležbo od strani koroških rodoljubov in v to poklicanih faktorjev.

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Karel Dinter
brivec in lasničar,
Martinova cesta št. 14.

Paškal Domjanović
brivec,
Dunajska cesta št. 6.

Engelbert Franchetti
brivec in prodajalec parfumov, Sodnische ulice št. 2.

Stanko Kelsin
brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Ivan Kosec
brivec,
Dunajska cesta št. 7.

D. Matković
brivec,
Pred Škoifo.

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode
Sv. Petra cesta št. 35.

Julij Sikutrić
brivec in lasničar
Marije Terezije cesta št. 11.

S. Strmoli
brivec in lasničar.
Zaloga lasnih mrežic,
Pod Tranočo št. 1.

Čevljariji:

Franc Kukman
čevljarski mojster, Ljubljana, Dunajska cesta št. 14.

Fran Medic
čevljarski mojster, trgovina s čevljimi za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta št. 2.

Ravnkar Anton
čevljarski mojster,
Sodnische ulice št. 4.

Ivan Zamljen
čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch
zaloga čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

Matej Oblak
trgovina s čevljimi in čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 6.

Ivan Podlesnik ml.
trgovec s čevljimi in klobuki,
Stari trg št. 10.

"Pri zlatem čevlju" L. Keber
zaloga čevljev dom. in tovarn. izdelka,
Stari trg št. 9.

Julija Stor
trgovina s čevljimi za gospode, dame in otroke,
Prešernove ulice št. 5

Karolina Treo
najstarejša zaloga obuvval
Pogačarjev trg št. 1.

A. Zibert
zaloga čevljev domačega izdelka, zimske
potrebščine itd.
Prešernove ulice.

Drožarji:

Drožje: Jugoslavanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Makso Zaloker
prva izdelovalnica žitnih drožij,
Kladenske ulice 17. Rečne ulice št. 5.

Gostilne, restavracije:

Češka
budejeviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

Angela Češnovar
trgovka in gostilničarka,
Kolodvorske ulice št. 33.

Gostilna Mikuž
Kolodvorske ulice št. 3.

Gostilna „pri deteljici“
(gostilna za delavstvo),
Florijanske ulice št. 24.

Josipina in Peter Košak
restavracija
Prešernove ulice (poleg pošte).

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski "Prasdroy" v steklenicah. Izvirna napolnitev.

Škulj Rudolf
gostilna in prenočišče, pri Amerikancu,
Florijanske ulice št. 20.

Restavracija
pri „Zlati kaplji“
Sv. Petra cesta št. 27.

Ivan Slobodnik
Metliško vino,
gostilnitar na Bregu št. 8.

Avguštin Zajec
restavracija
Sodnische ulice št. 6.

Ivan Zupančič
gostilničar,
Martinova cesta št. 15.

Galanterijsko blago:

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Marijin trg (poleg Prešernovega spom.)

Ivan Bonac
trgovina s papirjem, razglednicami itd.
Selenburgove ulice.

A. Češark
trgovina otroških igrac, pletenin in storjenečega blaga,
Selenburgove ulice št. 1.

Emil Dobrič
galanterija, igrače in predmeti za tuje,
Prešernove ulice 9, (poleg c. k. glavne pošte)

J. Frisch
trgovina potovnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Dragotin Hribar
največja izbira vsakovrstnih razglednic in
pisemskega papirja v kasetah,
Selenburgove ulice št. 4

Fr. Iglič
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Prodajalna
Katol. tiskovnega društva
(H. Ničman)
Kopitarjeve ulice št. 2.

Veronika Kenda
trgovina s papirjem
Dunajska cesta št. 20.

Kenda Veronika
zaloga igrač
Dunajska cesta št. 20.

J. Korenčan
trgovina galerijskega blaga, otroških igrac,
Stari trg št. 5.

J. Praznik
trgovina s papirjem,
Stari trg št. 24.

Vaso Petričič
trgovina z galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta št. 12.

J. Toni
trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta št. 31.

Kleparji:

Franc Gradišar
kleparski mojster, Ljubljana, Tržaška cesta št. 2.

Ivan Remžgar
klepar,
Florijanske ulice št. 15.

Knjigarni:

Katoliška bukvarna
knjigarna, umetnine, antikariat, Pred Škoifo 5 (poleg stolne cerkve)

Knjigarna L. Schwentner
Knjige, muzikalije, umetnine. Zaloga papirja ter risalnih in pisalnih potrebščin,
Prešernove ulice št. 3 (Mestna hranilnica).

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Knjigoveznice:

Iv. Bonac
knjigoveznica in kartonaža,
Selenburgove ulice.

Fran Breskvar
knjigovez,
Franovo nabrežje (Filipov dvorec).

Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:
Marija Čik
trgovina z izgotovljenimi oblekami,
Mestni trg št. 9.

Gričar & Mejač
trgovina z izgotovljeno obleko
Prešernove ulice št. 9.

A. Lukic
trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred Škoifo.

Marije Rovšek naslednik
Davorin Rovšek
trgovina izgotovljene obleke, oblačil. blaga,
Kolodvorske ulice št. 35.

Krojači:

Josip Ahčin
krojački mojster,
Vegove ulice št. 12.

Oroslav Slapar
krojački mojster,
Zalokerjeve ulice št. 10.

Slana Ivan
krojački mojster
Sv. Petra nasip št. 67.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmár
lekarna "pri Zlatem orlu",
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
"pri Mariji pomagaj",
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovša).

Mizarji:

Ivan Dovgan
mizarški mojster in zaloga pohištva
Dunajska cesta št. 19.

Simon Praprotnik
stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za led, obrat s stroji, Jenkove ulice št. 7.

Alojzij Trink
mizarški mojster
Linhartove ulice št. 8.

Ignacij Vehar
mizarški mojster,
Gradaške ulice št. 12.

Manufakturno blago:

Janko Češnik
"pri Češniku"
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

I. Grobelnik
trgovina z manufakturnimi in modnimi blagom,
Pred Škoifo št. 1.

I. Keber
manufakturna in modna trgovina,
Stari trg št. 9.

Ig. Kessler
manufakturna trgovina
Pogačarjev trg št. 3.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknjenim blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

Josip Petkosig
manufakturna trgovina,
Stari trg št. 4.

Manufakturna trgovina
"pri Cirilu in Metodu"
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Fr. Ks. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Franovo nabrežje.

Souvan Fran. Ksav.
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Tranočo št. 2.

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra cesta.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc
zaloga na debelo z pleteninami, modnim in
drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Pavel Magdič
modna trgovina, narodne vezenine,
Prešernove ulice št. 7.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predstiskrja.
Mestni trg št. 18.

Matjaz Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zaloga modernih oblek,
Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg

Rozalija Podkrajšek
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke,
dame in gospode,
Wolfove ulice št. 5

E. Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

Franja Snoj
trgovina z mešanim blagom, Ljubljana,
Prešernove ulice št. 2.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, "pri Solncu" za vodo.

Pri Žargi
Sv. Petra cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin
za krov če in šivalje.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom manufakturo in
potrebščinami za šivalje.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc
domači izdelek rjuh in vajenc od pripoteka
do najfinjejsega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
domači izdelek srajce, korsetov, spalnih
srajce in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8

Pasarji:

Kregar Ivan
izdelovalec cerkvenega orodja in posode ter
električnih svetiljk
Elizabetna cesta št. 3.

Leopold Tratnik
izdeluje cerkvene orodje in električne svetilke,
Sv. Petra cesta št. 27.

Peki:

Avgust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

And. Verbič
trgovina z mešanim blagom,
Turški trg štev. 1.

Slaščičarne:
Rudolf Bischof
slaščičarna,
Poljanska cesta štev. 22.

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekaria,
Stari trg štev. 21.

Tapetniki:

Ivan Černe
tapetnik in dekorater, zastopnik I. kranjske
mizarske zadruge
Dunajska cesta štev. 28

Anton Obreza
tapetnik in dekorater,
Šelenburgove ulice štev. 1.

Dragotin Puc
tapetnički in preprogarsi mojster, tvrdka
Puc & Komp., Marije cesta štev. 11.

Urarji in zlatarji:

Ljudevit Černe
zlatar in trgovec z urami
Wolfsove ulice štev. 3

Fran Čuden
urar, trgovina z zlatnino in srebrnino,
Prešernove ulice štev. 1.

Milko Krapež
urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg štev. 3.

H. Sutner
urar, trgovina z zlatnino in srebrnino,
Mestni trg štev. 27.

Luka Vilhar
urar
Kopitarjeve ulice štev. 4 pri cesar Franc Jožef
mostu.

Fr. P. Zajec
optik, urar, trgovina zlatnine, srebrnine,
gramofonov in plošč,
Stari trg štev. 26.

Usnje:

K. A. Kregar
trgovina usnja in čevljarskih po-
trebščin, Sv. Petra cesta štev. 2.

Fran Mally
trgovina z usnjem
Resljeva cesta štev. 2.

Ivan Marchotti
zaloge usnja
Sv. Petra cesta štev. 30.

Josip Seunig
zaloge vsakovrstnega usnja in čevljarskih
potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

M. Drenik
Kongresni trg.
Največja zaloge ženskih ročnih del. Različno
vezenje na roko ali na stroj. Predtiskarja itd.

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice štev. 5.

Vinske trgovine:

Karol Gregorič
posesnik vinogradov v Sromljah,
trgovca z vinom.
Kongresni trg štev. 4.

M. Pipan
prodaja goriškega vina na debelo,
Zaločarjeve ulice štev. 9.

Franja Stark roj. Pin
vinska klet,
Predilne ulice štev. 10.

Vrtnarji:

Anton Bajec
cvetlični salon pod Trančo,
vrtnarja Karlovska cesta štev. 2.

Ivan Bizovičar
umetni vrtnar,
Kolizejske ulice štev. 19.

J. Wider
trgovski in umetni vrtnar
Šelenburgove ulice štev. 3.

Zastopstva:

Maks Lavrenčič
trgovec in zastopnik I. belovar. paromilna,
Marije Terezije cesta štev. 11.

Josip Murnik
zastopnik parotovarne za milo, surovo maga-
riño in kristalno sodo, Ig. Focka v Kranju,
Sv. Petra cesta štev. 31.

Kregar Ivan
zastopnik trgovce za kinéško in alpaka-
srebro Bachmann
Elizabetna cesta štev. 3.

Perdan Ivan
glavni zastopnik zavarovalnice »Riunione
Adriatica di Sicurtà v Trstu,
Cesarja Josipa trg.

Franc Remic
glavni zastopnik tvornice likerja
prej Franjo Pokorný v Zagrebu,
Skojske ulice štev. 18.

Jos. Zidar
glavni zastopnik za Kranjsko hrvaške vele-
žganjarne za silovko in tropinovec A. Her-
manna v Varadišču, Dunajska cesta štev. 31.

Franc Zelezničnik
trgovski zastopnik,
Sodniške ulice štev. 6

Železninske trgovine:

Valentin Golob
trgovina z železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg štev. 10.

Fr. Stupica
trgovina z železnino, polj.-deljskimi stroji
in cementom
Marije Terezije cesta štev. 1 (poleg Figovca).

A. Sušnik
trgovina železnine, Roman in Portland ce-
menta, kuhinjske posode itd.,
Zaloška cesta štev. 21.

Ključavnici:

Jos. Rebek
ključavnicijski mojster,
Franovo nabrežje štev. 9.

Josip Rebolj
stavbni in umetni ključavnici,
Jenkove ulice štev. 16 A.

Slikarji:

Josip Cvetrežnik
sobni slikar
Karlovská cesta štev. 2.

Brata Eberl
črkoslikarja, tovarna barv in lakov,
stavbna in pohištvena pleskarja,
Miklošičeve ulice štev. 4.

Filip Pristou
slikar špecialno le za napise in grbe,
Prešernove ulice štev. 50.

Razne tvrdke:

Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konopnino,
Sv. Petra cesta štev. 33.

Matko Arko
trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo,
zaloge otročjih vozičkov žime in morske trave,
v Ljubljani, semenično poslopje.

Jakob Babnik
vodovodni instalater
Poljanska cesta štev. 3.

Brata Rus
trgovina z žitom, moko, deželnimi pridelki
in drvmi,
Emonska cesta štev. 2.

Alfonz Breznik
trgovina in izposojevalnica klavirjev
Gradišče štev. 11.

Tomo Bricelj
pleskarski mojster,
Dunajska cesta štev. 16.

Češke delniške pivovarne
v Češki Budejvicah
Sv. Petra nasip štev. 27.

Fani Fabjan
mlekarja,
Franovo nabr. 7 (poleg Ribjega trga).

M. Franzl
mehanično pletenje na stroj,
Privoz štev. 10.

Götzl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatarstvo in izdelava modernih
okvirjev
Turški trg štev. 1.

Brata Hlavka
izdelovatelj kirurgičnih in otropedičnih
predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

Makso Hrovatin
zaloge prima trboveljskega premoga,
Velike čolnarske ulice štev. 4.

J. Janc
trgovina delikates in praške šunka,
Wolfsove ulice štev. 1.

Blaž Jesenko
trgovina z klobuki in perlom,
Stari trg štev. 11.

G. F. Jurásek
uglaševalo glasovirjev,
Sv. Petra cesta štev. 62 a.I.

I. Keber
eksport kranjskih čevljarskih izdelkov,
Stari trg štev. 9.

Fran Kollmann
saloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

A. Krejčí
kranar, trgov. z klobukim in košuhovino,
Wofove ulice štev. 5.

Ludovik Krema
fotogr. f.,
Sv. Petra cesta štev. 27.

Lavrenčič & Domicelj
n. sl. Karel Meglič
Kitna trgovina, Dunajska cesta štev. 32

Fr. Mally & dr.
parna opekarna
Resljeva cesta štev. 2.

Josip Oblak
strugar in izdelovalec zdravstvenih pip,
Šelenburgove ulice štev. 1.

M. Peškić
priči kranjski lesni, kosarski in rešetarski
obrt — Sanke.
Pogačarjev trg.

J. Paulin
Nova ulica štev. 3.
Glavna zaloge najboljšega briketa, premoga
in drva.

Karol Planinšek
špecerij, trgovina in žganje na debelo,
Dunajska cesta štev. 6.

Jos. Puh
prevzemna in polaga parkete,
Gradaške ulice štev. 20.

M. Ravtar
delikatesna trgovina,
Jurčičev trg štev. 3.

V. H. Rohrmann
trgovina z vegetabilijami in deželnimi
pridelki in izvod sadja na debelo
Sv. Petra cesta štev. 28

Davorin Rovšek
fotograf ki zavod,
Kolodvorske ulice štev. 32–34 A.

Ivan Sirk
trgovina s suhim mesom, Šolski drevored,
stanovanje Poljanska cesta štev. 70.

F. Smolè
plakater in reklamno podjetje,
Šelenburgove ulice štev. 6.

Ivan Soklič
trgovina z klobuki,
Pod trančo štev. 2.

Fr. Ševčík
puškar in trgovec z orožjem,
Židovske ulice štev. 8.

Josip Škerlj
spedičijsko podjetje
Kongresni trg štev. 16.

Feliks Toman
tovarna za umetni kamen,
Resljeva cesta štev. 30.

Josip Vidmar
zaloge dežnikov in solnčnikov
Pred Škofijo štev. 19
Prešernove ulice štev. 4
Stari trg štev. 4

Alojzij Vodnik
kamnosek
Kolodvorske ulice.

Ivan Zupančič
metlar,
Karlovská cesta štev. 6.

Puške:

Lancaster od . . . K 28.—
Florib . . . " 8.—
Pištole . . . " 2.—
Samokresi . . . " 5.—

naprej. Poprave ceno. Ilustrovani cenovnik
franko. **F. Dušek, Opočno 76**
ob državní železnicí, Česká. 3615—13

Lep, poln stas

dobe dame vsake starosti, ako rabijo mojo najnovejšo cromo za pral ali
prane vodo, ki se rabi samo na zunanj, edino zanesljivo učinkujoče sredstvo,
najemeno neškodljivo. Ceno K 3.—, K 5.— in K 8.— Zraven spadajoče milo
60 h — Lepotilni cromo „Milija“ prosi vsem nedostopnim kože, daje koži
mladostno svetlost do visoke starosti. Lonček stane K 1.— in K 2.—, zraven
spadajoče milo 60 h. Puder škatla K 1.— Po povzetju posilja ga Käthe Menzel,
Buny VII, Marienhilferstrasse 120, II. nadstrop vrata 32—6.

Od 28. decembra do 6. januarja

prodajam zaradi inventure

moško in damske konfekcije

pod vsako ceno.

„Angleško skladisče oblek“ O. Bernatovič

Ljubljana

Mestni trg 5.

Puncetto Pasini

je odlična topla piha (punč)!!!

Najboljše novoletno darilo je

steklenica Puncetto Pasini.

Dobiva se po prvih delikatesnih trgovinah.

4670 4

2821 30

priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg štev. 21

modna trgovina ter salon za damske klobuke.

.. . Filialka v Kranju, Glavni trg. . . .

Slovenek Slovenek

Največja narodna

KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

HOTEL „ILIRIJA“

Kolodvorske ulice.
Sprejema opoldanski in večerni abonent na hrano.
Opozorja se na novo zgrajeno, moderno

keglijšče!

Marija Novak

Triumph-štetilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije in dr. v vsakršni uporabi. Za 30 let so najbolje priznana. Pripravljana tudi kot najboljši in največjši zalogek. Nujna je prihranitev. Specjalita: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne, dr. Čenki in proračuni na razpolago. Hrana: kaka in čokolada proti dnevni temperi. 2241 28. Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“.

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

4898 3

48

Po svetu.

* Pes — detektiv. Pri neki botagi rodbini v Petrogradu je bilo nedavno pokrazenih mnogo draguljev in zlatnine. Več dni je policija marljivo zasledovala tatove, toda ni mogla ničesar dognati. Slučajno je šel z nekim uradnikom tudi policijski pes »Cili«, ki je začel mahoma eviliti in vohati pod omarami. Odmaknil so omare ter našli hlačni gumb. Pes je stekel k vratom in na ulice in naravnost k hotelu »Alleis«. Pes je šel v restavraco, skočil na nekega gosta, potem pa legel k njegovim nogam. Uradnik je gosta aretiral, ki je povedal, da se piše Vladimir Stengel ter je tudi priznal tatino.

* Praktična pobožnost pri Amerikaneh. V Ameriki, posebno pa v Njujorku, je nastala velika konkurenca med raznimi veroizpovedbami. Posebno mlajše sekte, kakor je sekta metodistov, morajo uporabljati vsa mogoča privlačna sredstva, da napolnijo svoje cerkev z »verniki«. Pastor metodistov v Njujorku si je v ta namen omislil kinematografske predstave v cerkvi proti izredno znižanim cenam. Sicer se navadno kažejo slike iz svetopisenskega življenja, toda nedavno je imel menda sam satan svoje kremlje vmes. Cerkev je bila polna »vernikov«, a pastor jih je nadzoroval, dočim je cerkveni predstojnik izmenjal plošče. Pri tem je vtaknil ploščo z napisom »Požar v Rimu«. Pastor je misil, da je to pobožen tema, ker prikazuje trpljenje kristjanov. Toda tovarnar ni nato misil, temuč je hotel zbuditi popolnoma drugačne efekte. In tudi verniki niso zrli na goreče hiše, temuč na mlade in stare Rimljanke, k so bežale iz hiš v pomankljivi oblike ali pa brez oblike. Pastor je tekel k predstojniku, da je ustavil stroj. Predstojnik pa je bil menda že popolnoma v satanovih rokah, ker je izmenjal pohujšljivo ploščo z drugo, ki je imela napis: »Staro devico napadejo roparji.« Ko se je začelo kazati, da hočejo roparji prav nekrščansko zaigrati, zakričal je pastor jezen predstojniku, naj napravi luč. Toda sedaj »verniki« niso bili zadovoljni, da bi bil »pobožnost« tako nagel konec, temuč so zahtevali, naj se predstava ali nadljuje ali pa se jim denar vrne. Ker je postajal punt čimdalje glasnejši so poklicali policejne, da so izpraznili cerkev.

* Roparski umor na Dunaju. Kakor znano, so našli nedavno na Dunaju draguljarja Frankfurterja ustreljenega v njegovi trgovini. Dolgo časa je bilo zmanj vse poizvedovanje po roparju. Dunajska policija je razpisala 1000 K nagrade. Pretečeni petek pa je prišel v neko berlinsko zastavljalnico mlad mož, ki je hotel zastaviti dva dragocena prstan. Ker se je vedel pri tem plasno, je uradnik obvestil policijo, ki je moža odvedla na magistrat. Pri pregledovanju prstanov so zapazili na njih začetne črke R. F. (Robert Frankfurter). Tudi revolver, s katerim je bil Frankfurter ustreljen, se je dobil pri njem. Mož je povedal, da se piše Richard Henkel, 22 let star, trgovski pomočnik, doma iz Pruske. V začetku je tajil ter pripovedoval, da je dragulje našel v vlaku. Ko pa je uvidel, da mu tajiti nič ne pomaga, je umor priznal ter povedal, da se je hotel oženiti z lepo Berolinčanko, ki pa je siromašna, kakor on sam. Zato si je hotel priskrbeti denar za vsako ceno.

* Zanimiva zlata riba. Neki trgovci z ribami v Brightonu je imel za svojo zabavo in za privabljenje kupec ribo zlatico v svojem izložbenem oknu. Zanimanje za ribo je bilo toliko, da je trgovcu že preveč odgovarjati na razna vprašanja, zato je pritrdil nekega dne na posodo listek s slediče vsebujo: To je riba zlatica. — Riba je živa. — Ni na prodaj. — Imamo samo to. — Dobil smo jo od nekega dečka. — Od kod jo je on dobil, ne vemo. — Tekočina, v kateri je riba, je voila. — Voda je iz navadnega studenca. — Kdaj riba spi, ne vemo. — Tuči nam ni znano, koliko je stara in koliko časa bo še živila. — Ne grize. — Iz posode ne more skočiti. — Žre vse, kar ji damo. — Vode, ki jo spije, ne pogrešamo. — Ko pogine, si ne mislimo druge nabaviti. — Zakaj ne, je pač umljivo.

* Bogata teta. V Njujorku je umrla nedavno v starosti 99 let Mary Pinkney, ki je zapustila blizu 400 milijonov kron. Leta 1831. sta se dva Skota, Arhibaldb in James Watt, naselila v Njujorku, ki je bil takrat še kmečka vas. Arhibaldb Watt si je izposodil od svoje pastorke Mary Pinkney 160.000 kron in v zahvalo ji je zapustil pozneje celo svoje premoženje. Še ko je stara dama živila, je dajala svojim vnukom in vnukinjam knežja darila. Vsem je kupila palače ter jih zalagala z denarjem. Ko si je eden vnukov, Komodore Pinkney zaželet ladjo, kupila mu jo je

teta takoj za dva milijona ter mu nakazala še povrh 120.000 kron na leto. Pri vsej svoji darežljivosti pa je milijonarka živila sama zelo skromno.

* 2500 portretov. Dunajski magistrat je naročil za razne mestne pisarne po 500 portretov župana, treh podžupanov in magistratnega ravnatelja, tedaj skupno 2500 slik, ki bodo veljale z okvirji vred 11.000 kron. Za samoljubje par mogotev vsekakor lepa vsota.

* Deset najbogatejših žensk. Nedavno je umrl Harry Barnato, ki je zapustil svoji hčeri G. Asher tako ogromno premoženje, da so jo prišeli ti kot deset k najbogatejšim ženskam sveta. Najbogatejša je Retty Green, ki ima 320 milijonov. Za njo pride Russel - Sage, ki je svoječasno podedovala 320 milijonov, toda veliki del svojega premoženja je izdala za dobrodelne namene. Na 320 milijonov cenijo tudi premoženje gospe Bohlen, Kruppove hčere, dočim ima Ana Weightman Walker nad 240 milijonov. Skrbi za vsakdanje potrebe tudi ne tlačilo gospe Creel, Mekanike, ki ima skoraj 20 milijonov letnih dohodkov. Najbogatejša An gležinja je markiza Graham, ki dobiha po svojem očetu, vojvodu Hamilton XII. letno rento 2,300.000 kron. Vojvodinja Roxburgh, rojena Goelet, je podedovala po svojem očetu 100 milijonov. Hči nedavno umrlega Blundell Hapleja, baronica Eckardstein, ima letnih dohodkov nad 1 milijon. Bivša Vanderbiltova, sedanja grofica Szchenyi, je podedovala 50 milijonov, dočim ima najmlajša v srečni deseterici mrs. G. Asher 40 milijonov.

* Tudi statistika. »Münchener Neueste Nachrichten« so rešile problem »Zakaj kanibali jedo človeško meso?« Statistik dokazuje, da pri tem požrešnost ne igra glavne vloge. Samo 32% vseh ljudovcev se polomni človeškega mesa vsled gladu ali pa požrešnosti. 20% je mrtve iz spoštovanja, da jim priskrbe grob na — dveh nogah, 19% jih je padlih sovražnikov na bojiščih, češ, da z mesom pozro tudi njihovo hrabrost. Ostalih 29% je ujetnikov in hudoletcev, da jih — kaznujejo za njihove grehe.

* 10.000 obtoženih. V bilbau se vrši sodna razprava proti 10.000 ženskam iz vseh slojev, ki so podpisale spomenico neki obsojenki. Spomenica je ostro kritikovala odsodbo ter se je nato v ondotnem liberalnem listu ponatisnila. Slučaj je bil sledič: Mlada modistinja Pojana je zalutila svojega zaročnika pri nezvestobi ter ga zabolila. Obsojena je bila na 8 let ječe. Obsojenka pa si je že med obravnavo pridobila simpatije vsega ženstva in tako je prišlo do spomenice, ki jo je podpisalo 10.000 žensk, nakar je neslo spomenico šest najlepših deklet obsojenki. Državno pravdništvo je vse obtožilo, a minilo je celo leto, predno so mogli vse obtoženke zaslišati. Državni pravnik predlagava za tisto, ki je spomenico sestavila, 4 mesece, za vse podpisne pa po 1 dan zapora.

* Gosjak, ki zna govoriti. Enajstletna gospodična Marguerite Van Duyne, ki živi na farmi svojega očeta pri Montvilleju (Amerika), je vzgojila gosjaka po svojem načinu in sedaj gosjak govori besedi »yes« (da) in »no« (ne), nadalje koraka po komandi, poljubi malo deklico, kadar mu to ukaže, in zna tudi male umetnosti, kajih bi ne bilo pričakovati od navadnega gosjaka. Gosjaku je ime Dandy in hodi neprestano za deklico. Kadar gre deklico v šolo, hodi žalostno po farmi za delavci. Najboljša izmed njegovih umetnosti je ta, da pozna razliko med besedama »yes« in »no«. Ako mu kaka jedne ne ugaja, potem takoj zakriči »no« in se ne dočakne; ako pa želi, da se mu da še od one jedi, kojo ima rad, potem venomer kriči »yes«. Na volje deklice koraka z razprostrtnimi peroti, kakor da bi bil pripravljen na boj. Dandyjeva mati je bila divja kanadska goska, ki se je potem omožila z nekim gosjakom iz Toulouse.

* Nadškof — kočijaž. Angleški nadškof v New-Yorku, dr. Thomson, je bil nekoč na nekem večernem zborovanju. Ko se je hotel vrniti, je opazil, da je njegov kočijaž popolnoma pijan. Pijanega voznika je zavilil in zaprl v kočijo, sam pa je sedel na kozlu ter vel vajeti v roke. Ko se je peljal skozi drevored, zadel je voz ob drevo. V bližini stojiči redar, ki je pač spoznal nadškofovi voz, a ne nadškofa na kozlu, je veselo zaklical: »Halo, Bil, že zopet pijan, in vrag me naj vzame, če si nisi nasadil na tiko klobuk starega petelina (nadškofa)! — »Stari petelin je sam pod klobukom!« mu je slovesno odgovoril nadškof.

* Velikanska zapuščina. V Ljubljani je nedavno umrl 94letni milijonar dr. Gabrini, ki je zapustil nad 30 milijonov. Vlada kantona Tieina dobi na zapuščinskih pristojbinah nad 4 milijone frankov.

Kliničničarstvo Ig. Faschinga vdova Poljanski nasip štev. 8. Reichova hiša. Jzvrstno in solidno delo. Cene zmerne. Popravila se : točno izvršujejo. :

Preje predno naročite
varstveno orožje
(samokres, Browningovo puško) ali
lovske puško
(dalekostrelne hammerlenke) in
vse druge obstoječe puške,
zahtevajte katalog in ponudbe
od izborne češke firme
J. Novotný v Pragi.

V Ameriko in Kanado

najpripravnje, najcenejše in najzanesljivejše prevaža

Cunard Line.

Odhod iz domačega pri
stanišča Trsta :

Pannonia, 23. februarja 1909.

Carpathia, 4. marca 1909.

Slavonija, 17. marca 1909.

Iz Liverpoola : 18 - 1

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) dne 6. februarja, 27. februarja, 20. marca, 17. aprila, 8. in 29. maja 1909.

Mauretania dne 23. januarja, 13. februarja, 6. marca, 3 in 24. aprila in 15. maja 1909.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlasek

LJUBLJANI, Slovenske ulice štev. 25,

poleg cerkve Sres Jezusovega.

Na revmatizmu in na pretinu
trpedim rad
brezplačno pis
meno sporodim, kako sem popolnoma
osdravel od svojega trdrovratnega muke
polnega trpljenja. 239/14

Karel Bader, Monakovo,
Kurtisanstrasse 40 a.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

Ponudbe z dokazili sposobnosti
in zahtevo glede plače na upravnitvo
»Slovenskega Naroda«.

zmožen voditi tudi orkestralne
zbore, dobi stalno mesto kot stranski
zaslužek pri pevskem zboru v večjem
slovenskem mestu. 4714-6

PATENTE

vseh dežela izposuje in izkoriča
M. G E L B H A U S 4877-59

inženir in zapovedni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

1 anamkah. Za to dobiti 8 velenjih higieničnih vzorcev, 6 vzorcev K 1-80, 12 vzorcev K 3-40, 26 vzorcev K 80 in poleg najnovejšega ilustriranega cenovnika in navedilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 9 in naprej. V zalogi so vse kuriozite, mnogo novosti, izdelne in takojšnje posiljate.

H. AUER, zaloge tovarniških gumastih predmetov.

Dunaj, I., Wipplingerstrasse 15-10. 836-44

Nizke cene, točna postrežba!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gg. trgovcem v mestu in na deželi in drugemu sl. občinstvu

FRAN CERAR,

tvornica slamnikov v Stobu, pošta in železnična postaja Domžale.

Na zahtevo se izgotovi vsakovrstna zaželjena oblika.

Vzorci na razpolago! 4674-3

Svojki svojini

Poštne kranilnice štev. 49.086.

Telceton štev. 13.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavoko
pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje kranilne vloge
obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vložitve do čne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.-12. dopoldne in od 3.-6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgal.

Kranjsko društvo za varstvo lova

naznanja, da prevzema

Nakup živih jerebic in fazanov

za svoje cenjene člane

in da na zadevna vprašanja daje natančnejša pojasnila.

V Ljubljani, dne 22. decembra 1908.

4823-2

Varst. znamka: Sidro.
Lminent. Capsici comp.

nadomestilo je

3823-17

Pain-Expeller s sidrom

priznano izborni, bolečine tolšeče in odvajalno mazilo ob prehljenju itd.; po 80 h, K 1-40 in K 2-2 se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega državila naj se imijejo le originalne stećnice v skaličicah z našo varstveno znamko "sidro" potem je vsakdo prepričan da je dobiti orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Blaščina c. 5 nova.

Razpoljaljevanje vsak dan.

* Slovenci Slovencem *
Zelo važno za trgovce in obrtnike !

Ker imam še precejšnjo zalogu
reklamnih koledarjev za leto 1909

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, zahtevajte
vzorce katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurenčnosti tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad od 15 vin, naprej.

Vsem Slovencem se priporoča

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnajljih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

,Pri zlatem čevljiju"

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpožno blago. — Cene solidne.

Točna postrežba.

August Agnola

Ljubljana
Dunaška
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah.

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje sukna
na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Selenburgove ulice št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! Za Važno!

Gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najhitrejša in najcenejša postrežba

za droge, komikalije, zelišča, ovatje,

korenino itd. tudi po Kneippu, ustne

vode in zobni pršek, rible olje, re-

dilne in posipalne mokre za očire,

dišave, mila in slišok, vas toaletne

predmete, fotografalne aparate

in petrobilne, kirurgične obvez-

sile vsake vrste, sredstva za desin-

tekojlo, vosok in pasto za tla itd.

Velika zaloga najnovejšega rumena in

konjakova. — Zaloge svedčih ma-

nizkih in solidnih vod in solii za kopel.

Oblasti, koncas, oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grena sol,

dvojna sol, soliter, enocjan, kolmoč,

krmlino apno itd. — Vnajma naročila

se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupujejo po najvišjih cenah razna

zelišča (roža), svetje, korenina, se-

mene, skorje itd. itd.

„LE GRIFFON“

Cigaretni papir — cigarete stročnice
Dobivajo se povsed. — Glavna zaloga:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predigergr. 5.

Tvrdka ustanovljena l. 1858.

Telefona za Dunaj št. 350 in št. 20585.

Veletržec z vinom
A. KAJFEŽ, Kočevje.

Filialke:

LJUBLJANA, (prodaja na debelo).

DUNAJ I., Hohermarkt št. 3. (restavracija).

DUNAJ XVI., Sechshaus, Vladukt štev. I (restavracija).

DUNAJ XV., Mariahilfergürtel 33 (prodaja na debelo).

Contrheuman

Besedna znamka (mentolo-
saliciliziran kostanjev
izvleček.)

Ob reumatizmu in nevralgiji
umiri in upokoj bolečine.
Ob protinu vsesa oteklinu v členkih in
omogočuje njih premičnost.

Pri ozeblinah na rokah in nogah
odstrani neprjetno gomezenje.

Lonček 1 krono. Za K 1-50 se pošlje 1 lonček | 5 lončkov | franko

Izdelenje in glavna zaloga B. FRAGNERJA lekarna

O. kr. dvorni dobavitelj, PRAGA III, št. 203. Dobiva se po vseh lekarnah.

Pazite na ime izdelka in izdelovalca. * * * *

Od 25. decembra do 25. januvarja prodajam na svojih prostorih

v Šolskem drevoredu poleg jubilejnega mostu

Prima slanino

brez kože od prašičev iz lastnih pitališč

I. vrste	kg kron 1'50
II. " " "	" 1'30

Meso istih prašičev:

I. vrste	kg kron 1'40
II. " " "	1'20

Elija Predović.

Zaloge vsakovrste
lesenega, železnega
in poblazinjenega pohištva.
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz Brema

New York

cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekopenska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv podatek in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobiti v Ljubljani edine in pri

EDWARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občinskej gestilni „pri Starem Tišerju“.

Odvod iz Ljubljane je vsak tretjak, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, tečne in brezplačne.

— Postrežba poštena, reela in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodo in izredno ceno preko Galveston. Odvod na telo progi iz Bremena enkrat mesечно

tu se dobiva po trasi Misti preko Baltimora in na vse ostale dele sveta.

tački: Brasil, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

3270-7 II.

Julija Štor

Prešernovih ulicah št. 5
Ljubljana.
Najboljši čevlji sedanjosti.

Št. 39000

4836-2

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1909 leto se bodo pričelo z 2. dnem januarja 1909.

Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta od vsakega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. dne februarja 1909 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bodo polovil končač od 20. februarja 1909 nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljana,
dne 14. decembra 1908.

Naznanilo.

49.7.2

Usojam se vsem svojim p. n. naročnikom in prijateljem vladno naznaniti, da sem svoje

slikarsko in pleskarsko podjetje

preložil z Brega štev. 20

v svojo lastno novo hišo v Sodnijskih ulicah 12,

kjer se budem vedno trudil si pridobiti oziroma obdržati zaupanje svojih cenjenih naročnikov.

Tudi za bodoče se toplo priporočam

žečeč vsem srečno in veselo novo leto.

Z odličnim

sposlovanjem

Franc Ks. Staré

slikar in pleskar v Ljubljani, v Sodnijskih ulicah štev. 12.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev
trakov z napisimi.

Zunanja naročila se izvršuje
je hitro in tečno.

Cene brez konkurence!

Oblastveno avtorizirana plesna šola
v dvorani hotela pri Maliču
za plesno sezono 1909

Usojam si svojim p. n. obiskovalcem in oenj. slovenskemu
međanstvu javiti, da otvorim z januarjem 1909 za pred-
pustni čas nov abonement v svojem oddelku za odrastile,
ki ga obiskuje najboljša družba.

Lekcije bodo vsak ponedeljek in petek ob osmih zvečer.

V predpustni sezoni se bodo poučevali najnovejši in naj-
modernejsi plesovi in zlasti: Two-steep (ameriški), mignon in
"Sokolska" (moja kompozicija) in pa "angleški lancier" in drugi
plesovi.

Posebne ure vsak čas dneva v moji dvorani, v privatnih
in drugih prostorih.

Informacije vsak dan od 2.-4. pop. v hotelu pri Maliču 3.

Z velespoštovanjem 4912 2

Giulio Morterra, obl. avt. plesni učitelj.

Slovenska tvrdka AVGUST REPIČ

sodar
Ljubljana, Koležiske ulice 16
Trgovem
izdeluje prodaja in popravila
vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah.

Najcenejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana
Pred Škofijo 10, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

→ Električni obrat.

Brata Eberi

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delsavnica:

Igrisko ulice št. 8.

Potrebni napravi s. t. št. in s. t. prij. joč. ž. ž. ž.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schönenfeld-ovih

barv v tabak za akad. slikarje.

Zaloge čopice za pleskarje, sil-

karje in zidarie, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbonilne itd.

Posebno priporočava slav. občinstva

najnovejšje, najboljše in neprecenljivo

svetlovo za likanje seznih tal pod

imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi sl. občinstva na

ve v najini atroku spadajo delo v

mestu in na deseli kot priznano resno

in fino po najnižjih cenah.

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbujejo
vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpom in Novim Yorkom je začenost, iz-
borna brana, vladna postrežba in spalnice pe-
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
nakupa potnika eminentnega pomena, ter traj-
ečina 7 dni. Odvod iz Ljubljane vsak teden
topoldno.

Na naših parnikih vožijo tudi na mesec po več-
krat čez Kanadi v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne senčnja kaker na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice

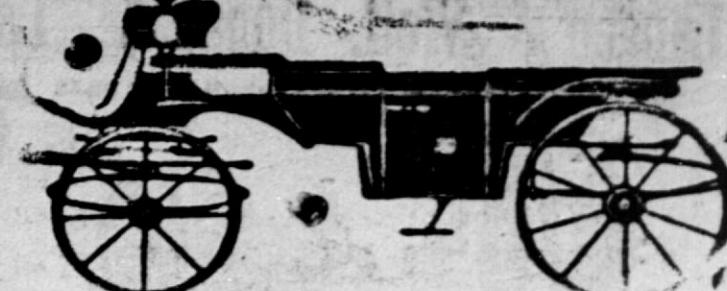
od junija kolodvora na levo pred znano gostilno "pri Starem Tišerju".

Izdelovalci vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Kolodvorske ulice 25
priporoča svojo bogato zalogu novih
in že rabljenih vozov.

VOZOV.

Pristne ruske galosete

Zvezdna (znamka) najboljše.

Tvornica "Provodnik" v
Rigi jamči za stanovitost.

Pristne samo z
zvezno znamko.

Glavna zalog: **Vaso Petrič**, Ljubljana.

10-389

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznano izvaren **Portland-cement** v vedno
izdelovalni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
trideleč tiskovne in odporne trdote daleč nadirajujoči dobroti. kakor
tudi svoje priznane izvarene.

Pripravlja in spričovala

raznih uradov in najslavitejših tiskov so na naspolago.

Centralni urad: 2887-20
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

Red Star Line
dečja sosedstva *

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbujejo
vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpom in Novim Yorkom je začenost, iz-
borna brana, vladna postrežba in spalnice pe-
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
nakupa potnika eminentnega pomena, ter traj-
ečina 7 dni. Odvod iz Ljubljane vsak teden
topoldno.

Na naših parnikih vožijo tudi na mesec po več-
krat čez Kanadi v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne senčnja kaker na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice

od junija kolodvora na levo pred znano gostilno "pri Starem Tišerju".

Ustanovljena leta 1882.

Tel. Št. 185

Ustanovljena leta 1882.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 85.
Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji, Otto!

v zvezci 3718 12
Z napravo za sesalni plin
za kurjenje s rjavim premogom, fuščikom ali plinovim koksom, kaunastom ali ogljekom.
Cesoparsko najbolj primerna obratna moč novega časa!
Originalni motorji "Otto" za svečilni plin, bencin, benzol, petrolin, karbonol.

Gospodarski zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvořka
D. S. Fakin kot zastopnika za Kranjsko Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

C. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1908 leta.

Prihod v Ljubljano juž. žel.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Žiče, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področje, Celovec, Prago.

7-07 utra. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje. 8-26 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področje) Celovec, Prago.

11-28 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec.

11-05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje. 3-15 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec, Prago.

7-10 zvoden. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

7-15 zvoden. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področje) Celovec, Prago.

10-40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področje).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik. 7-05 popoldne. Osebni vlak v Kamnik. 7-10 zvoden. Osebni vlak v Kamnik. (Odhodi in prihodi so označeni v srednjem evropskem času.)

10-50 ponoči. Osebni vlak v Kamnik. (Sam se nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
puškar

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih

13 1

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suluskih in čedalk streg preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trecevke in puške Beck s Krupovimi cevimi za bredimni smodnik.

Priporočam tudi

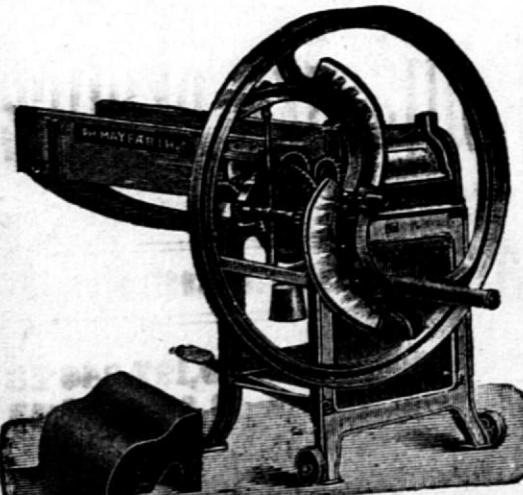
.. veliko zalogu vseh lovskih potrebščin ..

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo tečno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštnine prosti.

Stroje za pripravljanje krme

slamoreznice, krhalnike
za repo, drobilnike,
parilnike za krmo, peči
s kotli, črepalnice za
gnojnico

izdelujejo in dobavljajo po najnovejši in preizkušeni konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice za kmetijske stroje, železolivnice in parne fužine.

Dunaj II., Taborstrasse št. 71.

Katalogi gratis in franko. Zastopniki in preprodajalci so štejejo.

Ant. Presker
krojač,

Ljubljana, Šv. Petra c. 16

priporoča

svoje veliko zaloge gotovih oblik za gospode in dečke, jeplo in pladoev za gospo, nepremeditivih havelškov itd. itd.

Oblike po mori se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Uršulove manufakture trgovina

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.
Postražem točno.

Vsak dan sveže

pustne
krofe

priporoča

J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Najnižje cene.

Skrbno

izloževanje

Preobleke.

Popravila.

Največji izbor.

L. Mikuš

tovarna delnikov

Ljubljana, Mestni trg.

RUDOLF GEBURTH
c. in kr. dvorni št. 8 strojnik

Tel. 584. 2912-20

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, ogel Burggasse.

Najbolja in najobsežnejša zaloga vseh vrst
kulirnih peči preprosto in elegantno opremljenih in posebno najfinješ v ognju emajlirane peči z niklastim kovanjem.

Trajnogorilne peči za kurjavo s premogom. — **Regulirne** polnilne peči od 15 krov naprej. — **Ognjiča, štedilnikti in** strelna ognjiča vseh velikosti. — **Najboljše plinove peči** in kamini, čri in emajlirani. — **Železne peči s podnicami** za kurjenje dveh ali treh sob. — **Patentni vstavki za glinaste peči.** — **Sušilni aparati.** — **Trajnogorne etažne peči** za peko.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavaroval. družba za življenje.

"Avstrijski Feniks" na Dunaju.

Vpladana delniška glavnica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam valed egnja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam valed gašenja, podiranja poslopij in proti škodam valed odmašanja premožnih redi, nadalje proti pošarnim škodam živine, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetskih orodij, pridelke itd.;
- proti pošarnim škodam poljake pridelke in klojce v poslojih in kopioch;
- za slučaj smrti, gavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smerti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja in oprostitvijo plačila zavarovalnina, ozir. s priznanjem dosmrtne rente ob nastali onemogočnosti; nadalje sprejema zavarovanja za doživetje, prekrbljenje za starost, zavarovanje otroških dot. pridobljivo pri dosegu določene starosti na zavarvanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za prekrbljen v vrgojniških rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogojimi, kakor neovrnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje **radovoljno**

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnitske ulice štev. 6.

15-1 Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranilnih vlog:

nad 33 milijon. K.

Rezervni zaklad:

nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah štev. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in rovancev.

Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom

c. kr. poštné hranilnice.

Analne knjižice se sprejemajo kot denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

